

Verksamhetsberättelse sjukhusstyrelse Helsingborgs 2023

2024-02-23

Innehållsförteckning

Region Skånes vision och övergripande mål.....	3
Förord (samtliga nämnder/styrelser).....	4
Inledning (samtliga nämnder/styrelser).....	4
Omställningsarbetet.....	7
Framtidens hälsosystem och vårdens omställning	8
1. Övergripande mål: Bättre liv och hälsa för fler.....	8
2. Övergripande mål: Tillgänglighet och kvalitet	9
3. Övergripande mål: Hållbar utveckling i hela Skåne	25
4. Övergripande mål: Attraktiv arbetsgivare, professionell verksamhet... ..	26
5. Övergripande mål: Långsiktigt stark ekonomi.....	32
Produktion	36
Uppföljning av insyn i verksamhet som utförs av privata utförare	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Framsynt miljöarbete	38
Robusta och säkra verksamheter	39

Region Skånes vision och övergripande mål

Visionen, som gäller för hela organisationen och dess verksamheter är Framtidstro och livskvalitet. Genom de fem målen, som vänder sig till all verksamhet ska vi nå visionen. Våra resurser är medarbetarna, verksamheten och ekonomin. Vår organisationskultur utgår från de gemensamma värderingarna: välkomnande, drivande, omtanke och respekt. Detta gäller i allt ledarskap, medarbetarskap liksom i alla möten med de vi finns till för och samverkar med.

Bättre liv och hälsa för fler: Ett mål med utåtriktat fokus på de vi är till för – befolkning, patienter, brukare, resenärer, besökare, kunder, samverkanspartners, turister m.fl.

Tillgänglighet och kvalitet: Ett mer inåtriktat mål för vår egen organisation med fokus på våra verksamheter och hur våra interna arbetsprocesser fungerar.

Hållbar utveckling i hela Skåne: Ett mål för hur våra verksamheter bidrar till en långsiktigt, hållbar utveckling och tillväxt i den egna organisationen och i Skåne.

Attraktiv arbetsgivare, professionell verksamhet: Ett mål för att attrahera, rekrytera, utveckla, motivera och behålla medarbetare i våra verksamheter.

Långsiktigt stark ekonomi: Ett mål för en modern, konkurrenskraftig och hållbar ekonomi som möjliggör beredskap, utveckling och fortsatta satsningar i verksamheten.

Förord

Verksamhetsåret 2023 har inneburit en ny mandatperiod med nya politiker men samma stora utmaningar som tidigare år för Helsingborgs Lasarett. Uppdraget att leverera god, patientsäker och tillgänglig vård för nordvästskåningarna kvarstår men förutsättningarna är krävande och svåra.

Vårdplatssituationen är fortsatt ansträngd och trots att konsolidering och tillskapande av fler vårdplatser har skett under 2023 behöver Helsingborgs Lasarett fortsättningsvis få ner vårdplatsbeläggningen till den politiskt beslutade målsättningen om 90 procent. Detta för att skapa bättre arbetsmiljö för de anställda, skapa större möjligheter att avlasta akutmottagningen och öka patientsäkerheten. Under året har det skett en positiv utveckling när det gäller rekrytering av sjuksköterskor som kan förbättra vårdplatsläget.

Samarbetet med andra vårdgivare och förvaltningar har förbättrats och det pågår ett ständigt förbättringsarbete gentemot bland annat primärvård och kommunernas vård- och omsorgsverksamheter. I detta finns stor potential att förbättra för de nordvästskånska patienterna som kräver både sjukvård och omvårdnad. Under 2023 har det varit ett särskilt fokus på att öka graden av undvikbar slutenvård och oplanerade återinläggningar inom 30 dagar på Helsingborgs Lasarett. Fokus har även lagts på att effektivisera planering inför utskrivning för att minimera vårdtiden. Det pågår ett omfattande förändrings- och utvecklingsarbete tillsammans med nordvästskånska kommunerna och uppdatering av regelverk som kan skapa bättre förutsättningar för skåningarna att få rätt vård, på rätt plats, i rätt tid. Två exempel på förbättringar är dels har konsulttelefonlinjer från primärvården till specialistvården införts med gott resultat. Dels har en utökning av subakuta mottagningstider på specialist-mottagningar också bidragit till att reducera antalet besök på akutmottagningen och minska behovet av inläggningar i slutenvård.

Tillgängligheten har förbättrats på Helsingborgs Lasarett under de senaste åren tack vare ett engagerat och strukturerat arbete. Under 2023 perioden har dock remissinflödet ökat kraftigt, som enda förvaltning i region Skåne, upp till 16 procents ökning vissa månader. Detta gäller till såväl mottagningar som operationsanmälningar och remisserna är relativt jämnt fördelat över verksamhetsområdena. Trots detta är ambition är tydliga även framöver och trots tufft läge fortsätter förbättringarna. Det gäller att fortsätta att utveckla produktion- och kapacitetsplaneringen och se till att skåningarna får vård utifrån vårdgarantin. Lasarettet arbetar kontinuerligt med ytterligare förflyttning inom alla delar av vår verksamhet men den kanske mest påtagliga är att fortsätta flytta från slutenvårdoperationer till dagkirurgi och Officekirurgi. Där måste incitamentmodeller framöver främja förflyttningar av verksamhet från tyngre slutenvård till lättare verksamhet. För att nå de högt satta målsättningarna måste rätt personalmix vara på plats tillsammans med ett närvarande och tydligt ledarskap med ambitionen att leverera kontinuerlig hög tillgänglighet och patientsäkerhet.

Ekonomiskt har Helsingborgs Lasarett haft under 2023 stora utmaningar och det fortsätter in i 2024, trots stora tillskott från Regionfullmäktige i samband med budget och verksamhetsplan för 2024. Bruttokostnadsutvecklingen är för hög och måste minska radikalt för att skapa långsiktig ekonomisk hushållning av resurser. I detta ligger också att förändra

och utveckla ersättningsmodeller och ha rimliga förutsättningar att hantera påverkningbara kostnader.

Anders Lundström (KD)
Ordförande för sjukhusstyrelse Helsingborg

Inledning

Helsingborgs lasarett är ett av Region Skånes akutsjukhus med uppdrag för akutverksamhet dygnet runt för de flesta specialiteter förutom viss högspecialiserad vård som handläggs inom Skånes Universitetssjukhus. I lasarettets uppdrag ingår även rådgivning, rehabilitering, hälsoarbete och forskning. Lasarettet bedriver även mottagnings- och operationsverksamhet med tillhörande slutenvård inom Ängelholms sjukhus.

Året som gått – viktiga händelser

- Förvaltningen Skånes sjukhus nordväst avvecklas 2022-12-31, Helsingborgs lasarett och Ängelholms sjukhus blir egna självständiga sjukhusförvaltningar.
- Detaljplanen för Nya sjukhuset Östra Ramlösa var ute på samråd 11 februari till och med 20 mars 2023 och processen fortsätter med planerat antagande av detaljplanen under Q1 2024.
- Verksamhetschefer (VC) har rekryterats Johan Hiselius till VO (Verksamhetsområde) Ortopedi och Saerun Jonsdottir till VO Anestesi/IVA/OP.
- Rekrytering av VC till VO kirurgi inleddes i augusti.
- Tillsättande av tf VC till VO Forskning och utbildning (FOU), Bjarne Madsen Härdig, tillträdde i juli.
- Utvecklingschef har rekryterats, Åsa Meland, tillträdde i maj.
- HR-chef har rekryterats, Liselotte Karlsson, tillträdde i september.
- Niklas Sivert, biträdande förvaltningschef tillträdde i juni.
- Rekryteringsinsatser inom geriatrisk akutavdelning och Njur-/Kliniskutbildningsavdelning har gjort det möjligt att öppna fastställda vårdplatser efter sommaren totalt cirka 20 nya vårdplatser.
- Under våren fortsatte satsningen "Starka tillsammans" samt under hösten –med bland annat material till arbetsplatsträffar om återhämtning i vardagen.
- Program för klinisk träning för nyanställda undersköterskor och sjuksköterskor – patientsäkerhet i praktiken. Programmets avser även utveckling och vidareutbildning för undersköterskor och sjuksköterskor.
- Implementering av ledningssystem X-matris inleddes december 2022, utbildningsinsatser för verksamheterna startade i början av 2023
- Under natten till torsdag 1 juni utbröt en brand på Eftervårdsavdelning Medicin vid Medicinavdelning akut (MAVA) på Helsingborgs lasarett. Ingen kom till skada, patienter och personal på avdelningen evakuerades och lasarettet gick upp i katastrofläge.
- Lasarettet har tilldelats ett stort forskningsanslag från Stig och Ragna Gorthons stiftelse vilket gjort det möjligt att införskaffa en ny modern operationsrobot till operationsavdelningen.
- En för lasarettet ny eskaleringsplan, har införts för att kunna fördela patienter inom slutenvården.
- Efter beslut i förvaltningen i juni etablerades ett KTC (Kliniskt träningscentrum) på Helsingborgs lasarett.

- Ett regionalt beslut har tagits att minska beroende av bemanningsföretag och stegvis utfasning med start 1 oktober.
- I september anordnades ett sekreterarforum på Helsingborgs lasarett – en heldag med föreläsningar och inspiration kring hur det vårdadministrativa arbetet kan utvecklas.
- Ny metod har införts för kortare väntetid till behandling av njursten genom laser.
- Snabbspår har etablerats för att behandla förmaksflimmer och minska antalet inläggningar.
- Den 28 november bjöd Stig och Ragna Gorthons stiftelse och Helsingborgs lasarett in medarbetare och allmänheten i Helsingborg till Vetenskapens dag med temat modern kirurgi.
- Lasarettet har tilldelats anslag från Socialstyrelsens återhämningsbonus för 5 projekt.

Verksamhetsförändringar/-övergångar

Interna verksamhetsförändringar 2023

Större verksamhetsförändringar under 2023			
Verksamhet	Tidpunkt	Antal anställda	Uppdragsförändring (Mkr)
VO Diagnostik			
• Byte av genomlysningsutrustning • Utbyte Datortomografi • Byte av mobil röntgenapparat, från 4 till 3 stycken	september september hösten		
VO Ortopedi			
• Fysioterapeut utlånad till triage på akutmottagningen	From januari		
VO Specialiserad medicin 1			
• Under sommarmånaderna slogs lunggastro- och njuravdelning ihop för att säkra vårdplatser genom delad nattbemanning. • Dialysavdelningen fick under sommaren exkludera kvällspass för att klara bemanningen. • Hjärtavdelningen - efter sommaren ett nytt vårdlag. • Njuravdelningen - ett nytt vårdlag • MAVA - extra vårdlag öppet under stora delar av infektionssäsongen både vår och senhöst.			
VO Specialiserad medicin 2			
• Framgångsrikt arbete med rekrytering av sjuksköterskor till Neuro-/Strokeavdelningen • En forskningssjuksköterska anställd vid infektion • Endoskopimottagningen har rekryterat en sjuksköterska med endoskopikompetens			
VO Kirurgi			
• Akutvårdsavdelning Kirurgi är sen årsskiftet organiserad under VO Hud/Ögon o ÖNH. • Veckovården (AKDV) som enligt plan ska öppna måndag och stänga fredag har fått hålla öppet flertalet helger under 2023. 6 vpl vardag och 1-4 helg.			

VO Urologi			
Kärlenheten har inkorporerats i Urologins vårdavdelning.			
VO ANOPIVA			
- Ökning av verksamhet jämfört med jan-dec 2022, antalet operationer har ökat med 3,7%. - Invigning av ny operationsrobot.			
VO Akutsjukvård			
- Antalet hembesök av mobila teamet har ökat med 8,9%. - Antal väntande på vårdplats har ökat med 44,7% jmf med 2022.			

Omställningsarbetet

Övergripande styrnings- och strukturfrågor inom hälso- och sjukvården

Helsingborgs lasarett har en välfungerande nivåstrukturering inom opererande specialiteter då all akutsjukvård bedrivs i Helsingborg. Motsvarande nivåstrukturering finns även inom medicinska specialiteter där Helsingborgs har den mer komplexa och specialiserade medicinska vården. Arbete med nivåstrukturering pågått under året med förflyttning till rätt vårdnivå, både för besök och operation. Den kanske mest påtagliga är att fortsätta flytta från slutenvårdoperationer till dagkirurgi och Officekirurgi men även pågående arbete med att flytta slutenvård till dagvårdsmottagningar samt mobila team.

Verksamhets- och producentrelaterade utmaningar inom hälso- och sjukvården

Se rubrikerna "Produktion" och "Nivåstrukturering och profilering"

Arbetssätt och processer

Förvaltningen Helsingborgs lasarett har under 2023 infört nytt internt ledningssystem som även ska användas under kommande planeringsperiod. Modellen syftar till att hela organisationen har gemensamma fokusområde och bidrar till helheten genom nedbrytning av övergripande mål och aktiviteter till varje enhet. Genomförande av den nya ledningsmodellen inleddes på ledningsnivå i organisationen och har fortsatt under 2023 på enhetsnivå.

Medarbetare och struktur för kompetensförsörjning

Se avsnittet "Attraktiv arbetsgivare - professionell verksamhet"

Administration och IT-stöd – minska onödig administration m.m.

Under året har förvaltningen arbetat i enlighet med det regionala arbetet kring samordning av gemensamma administrativa funktioner samt arbeta med ständiga förbättringar av arbetssätt och rutiner inom det vårdadministrativa området. Förvaltningens bedömning är att detta gett marginella ekonomiska effekter med att mervärdet blir förenklingar för huvudsakligen vårdpersonal vilken gynnar utvecklingen av en god vård. I linje med detta har vissa administrativa vakanta tjänster inte återinsatts.

Fysisk infrastruktur

Se rubriken Nya sjukhuset

Framtidens hälsosystem och vårdens omställning

En sammanfattande beskrivning av förflyttningen

Strategin för Framtidens hälso- och sjukvårdssystem utgör uppdrag till samtliga sjukhusstyrelser och nämnder inom befintligt ansvarsområde och budget. Helsingborgs lasarett har arbetat med prioriteringar utifrån ett helhetsperspektiv och med effektiviseringar samt verksamhetsutveckling med nya arbetssätt. Till stöd för att kunna planera och agera på såväl kort som lång sikt utgår lasarettet från den regionala förändrings- och genomförandeplanen som bland annat innehåller konkretisering av mål och strategi för att klara omställningen till ett mer hållbart hälsosystem. Detta omfattar:

- Styrning och organisation prioriteras i riktning mot nära vård samtidigt som fokus läggs på nivåstrukturer och profilering.
- Utveckla samverkan för att erbjuda invånarna akut- och närsjukvård. Sjukhusbaserade öppenvårdsteam har här varit en viktig del för en bättre samverkan med primärvårdens och kommunernas resurser. Detta har skett i samverkan med Ängelholms sjukhus.
- Fortsatt samverkan med primärvården för att ge vårdcentralerna tillgång till specialistkompetens från sjukhusens specialistvård inom ramen för ordinarie verksamhet. Detta för att förbättra patientens möjlighet att få vård på rätt nivå och undvika onödiga besök på sjukhusens akutmottagningar.

1. Övergripande mål: Bättre liv och hälsa för fler

Sektor hälso- och sjukvård

Befolkningens uppfattning och Patienternas upplevelse av hälso- och sjukvård ska förbättras

Förtroendet till hälso- och sjukvård är till stora delar beroende av tillgänglighet till vård och vårdens kvalitet. I förvaltningens patientsäkerhetsberättelse beskrivs kvalitetsarbetet mer ingående. Andra viktiga områden som förvaltningen arbetat med under året är god och nära vård i samverkan, framför allt med kommun och primärvård men även andra vårdaktörer. Till detta kommer även personcentrerad vård och sömlösa övergångar mellan olika vårdformer och vårdaktörer.

Den nationella patientenkäten genomfördes våren 2023 för öppen- och slutenvård. Resultatet visar att patienter i stort anser att man fått sitt aktuella behov av vård och behandling blivit tillgodosett. På frågan om man skulle rekommendera mottagningen till någon annan svarar cirka 90 procent ja. Det framgår att generellt sett har andelen positiva svar blivit något lägre, särskilt gällande tillgänglighet.

Resultat från enkäten går ned till enhetsnivå och skickas till respektive verksamhetschef för analys och åtgärder. Enkäten riktad till akutmottagningar kommer göras under oktober och resultaten publiceras i februari 2024.

Hälsofrämjande hälso- och sjukvård och förebyggande insatser

Ohälsosamma levnadsvanor ska minska

I samband med vårdkontakter genomförs hälsosamtal där livstilsparmetrar kring rökning, fysisk aktivitet, kosthållning samt alkoholvanor hålls för att minska risken för återinsjuknande.

Hälsosamtal och aktiva levnadsförbättrande åtgärder erbjuds i samband med diagnossättning och inläggande sjukhusvård.

Sektor verksamhetsstöd/övriga

Preliminära budgetprognoser från Region Skånes serviceförvaltningar aviserar kraftiga fördyringar även till nästa år. Hyran aviserades öka med 43 Mkr (23 %) på grund av den nya hyresmodellen och även Regionservice, IT/MT, Medicinsk service aviserar fördyringar som överstiger de sedvanliga uppräkningsnivåerna till sjukvården.

Nuvarande modell där serviceförvaltningar intäktsfinansieras genom att fakturera förvaltningarna för sina ökade kostnader medan sjukvården finansieras med fasta anslag har försvårat styrningen och den ekonomiska hushållningen. Den höga kostnadsutvecklingen på förvaltningen har påverkats även av ständiga fördyringar från serviceförvaltningar.

2. Övergripande mål: Tillgänglighet och kvalitet

Sektor hälso- och sjukvård

God tillgänglighet

Kön till första besök har under året minskat och tillgängligheten blivit bättre inom de flesta verksamhetsområdena. Även för väntande till återbesök har man kunnat se en positiv skillnad då fler patienter av de som väntar befinner sig inom sitt medicinska måldatum (december). Under perioden har remissinflöde ökat kraftigt, som enda förvaltning i region Skåne, upp till 16 procent ökning vissa månader. Detta gäller till såväl mottagningar som operationsanmälningar och remisserna är relativt jämnt fördelat över verksamhetsområdena. Det ökade remissinflödet har inneburit att det är fler patienter väntade till operation i december än i januari då det varit omöjligt att hålla jämna steg med operationsanmälningarna trots en högre produktionstakt än 2022. Vad gäller tillgänglighet cancer hänvisas läsaren till rubriken Högkvalitativ cancervård i hela Skåne.

Följsamhet till vårdgarantin

Vid årets ingång stod 13 340 patienter i kö och i december 11 013 patienter. Av dessa har 3 332 patienter väntat i över 90 dagar. 116 patienter, främst inom enheten Öron Näsa Hals, har väntat i över ett år. Tillgängligheten inom 90 dagar för väntande till mottagning blev för december 69,7 procent.

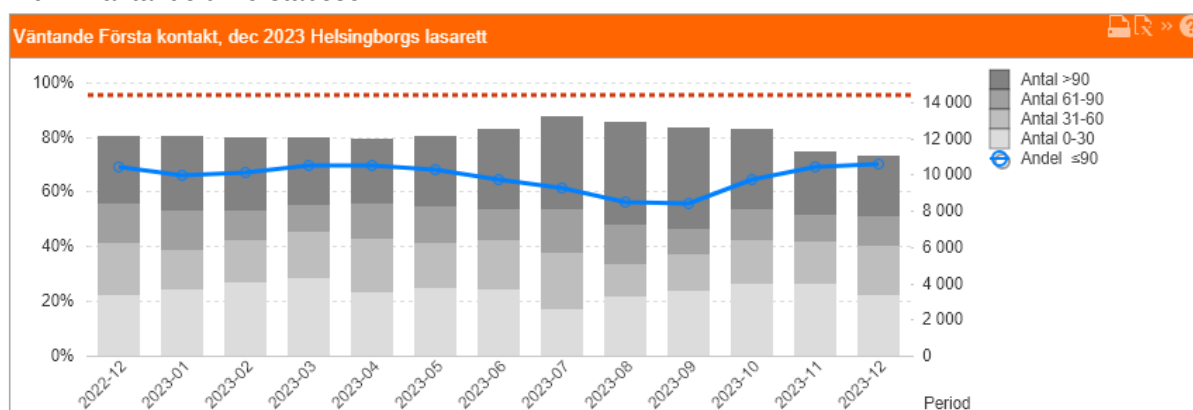
Antalet väntade på operation/åtgärd ökade från januari (3 037) till december (3 785). Av dessa väntade 1 407 över 90 dagar i december, vilket är en minskning med drygt 200 patienter sedan i sommaren. Antalet långväntare (patienter som väntar över 12 månader) ökade från januari till december från 8 till 95 patienter. Trots ökad produktion jämfört med 2022 har kön fortsatt att öka under 2023. Tillgängligheten vid årets slut var 62,8 procent.

Öka tillgänglighet till specialistvård

Inflödet av remisser och egen vårdbegäran ökade under 2023. Cirka 7 000 fler vårdbegäran inkom 2023 jämfört med 2022 vilket är en ökning med 7,2 procent. Högst ökning av inflödet var i januari och juli då ökningen var över 16 procent.

Flest antal väntande 2023 kan ses inom enheten Öron Näsa Hals, förbättrades dock under året och kön minskade med cirka 1 000 patienter från januari till december. De enheter som ökade sin tillgänglighet mest under året var Ögon, Endokrin och Barn.

Bild 1. Väntande till förstabesök

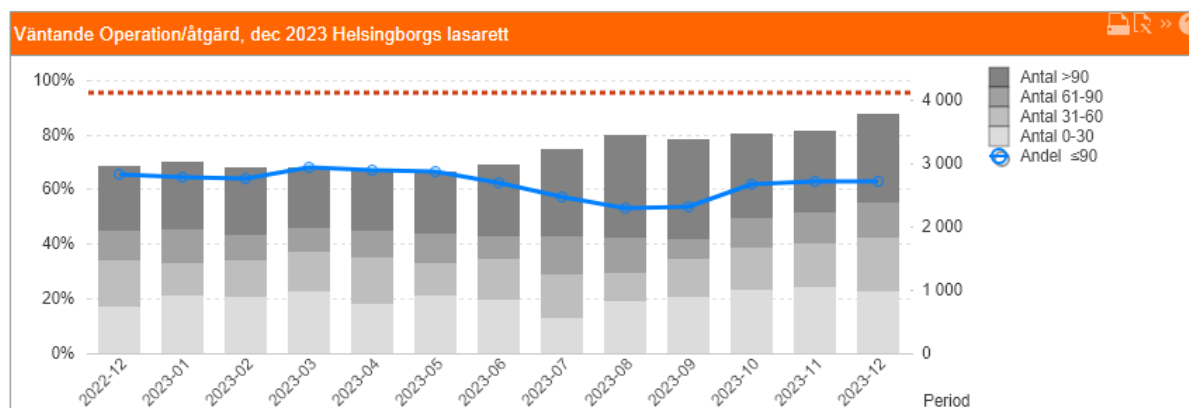

Under 2023 har riktade insatser gjorts för långtidsväntande patienter:

- Fokusveckor och ett större fokus på kvalitetssäkring.
- Följsamhet till rutiner och praxis som har resulterat i att väntelistan minskade efter sommaren med 2 600 patienter.

Även tillgängligheten för väntande inom medicinskt måldatum förbättrades med 4,5 procent sedan årets start trots att nästan 3000 fler patienter tillkommit i listan.

Bild 2. Väntande till operation

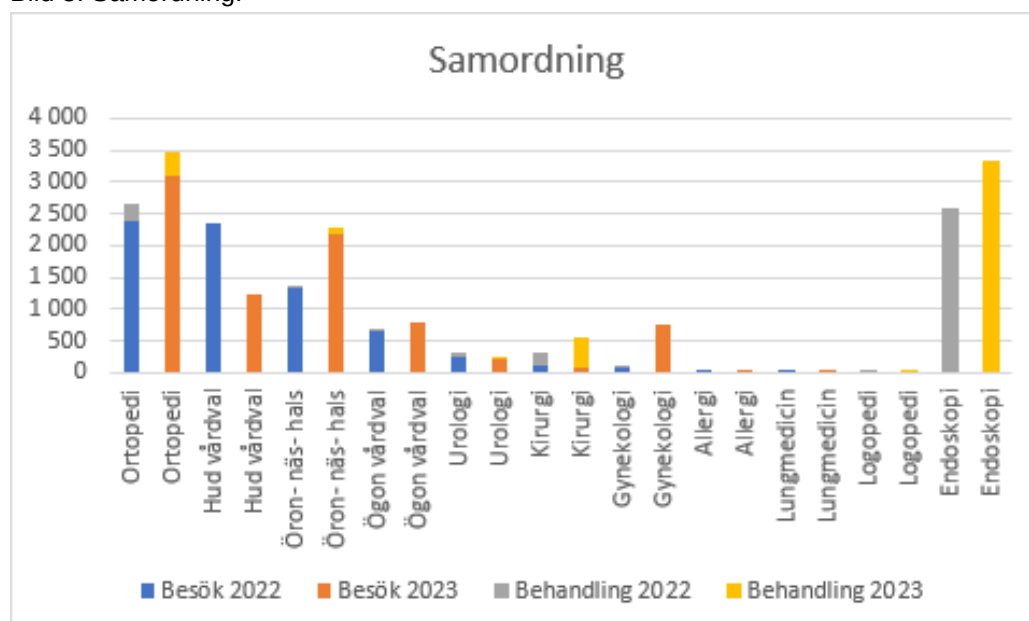

Även operation har haft ett fortsatt uttalat fokus på långtidsväntande genom kvalitetssäkring, direktkontakter med patienter och förbättrade kallelserutiner. Utöver det har man arbetat för ökad digitalisering och att stärka rutiner kring operationsplanering. Arbeta med att optimera kapacitetsutnyttjandet har under året pågått genom att minimera antalet inställda operationer och ombokning av patienter. Där möjlighet funnits har åtgärder och ingrepp flyttats från operationsavdelning till mottagning. Produktionstakten har varit hög men man har ändå inte lyckats hålla jämn takt med det ökade inflödet av operationsanmälningar.

Samordning

Nedan beskrivs samordning och hänvisning av patienter som riskerar/kommer att behöva vänta mer än 90 dagar. Vet en verksamhet att de har längre väntetid än 90 dagar ska de redan från början försöka samordna patienten till annan vårdgivare vilket ofta görs redan veckorna efter att remissen kommit in.

Bild 3. Samordning.

Under 2023 samordnades totalt 1 076 fler patienter än 2022 för besök inom ramen för vårdgarantin vilket är en ökning med 15 procent. De som samordnade flest antal patienter var enheterna Ortopedi, Öron Näsa Hals samt Hud. Motsvarande ökade samordningen för behandling/åtgärd med 1 142 patienter vilket innebar en ökning med 36 procent. Störst procentuell ökning har skett inom Logopedi och Öron Näsa Hals. Samordningen inom

Endoskopiverksamheten fortsatte att öka och utgör den största posten, en konsekvens av ökat remissinflöde gällande standardiserade vårdförlopp.

Bild- och funktionsmedicin

Tillgängligheten till röntgen samt klinisk fysiologi och nuklearmedicin är utmanande. Under året har stora förbättringar av tillgängligheten gjorts inom alla undersökningstyper och i flera fall uppfylls regionens mål på 80 procent tillgänglighet inom 30 dagar. För bland annat Magnetrontgen och nuklearmedicin uppnåddes dock inte målet.

Jämlik hälso- och sjukvård

Utvärdering av hälso- och sjukvården utifrån ett jämlikhetsperspektiv och minska omotiverade skillnader.

Arbetet för att minska omotiverade skillnader kan bedrivas inom olika områden för att skapa förtroende och ökad tillgänglighet samt att möta patienten utifrån dennes behov.

- Personcentrerad vård
- Samverkan med andra vårdaktörer
- Rätt vårdnivå

Områdena beskrivs mer utförligt nedan. För att nå ut till medborgarna måste det finnas tillgång till regional information som anpassas för olika målgrupper och etnisk bakgrund samt tillgång till tolk.

Säker hälso- och sjukvård

Året som helhet har präglats av en generellt hög beläggningsgrad på vårdavdelningarna vilket medfört att många patienter har behövt kvarstanna på akutmottagningen i väntan på en slutenvårdsplats. IVO har fortsatt granska akutsjukvården inom ramen för det tillsynsärende som startades 2022. I ett delbeslut under december 2023 har IVO pekat på bristande effekt av genomförda åtgärder och begärt ytterligare redovisning.

Minska förekomsten av trycksår, fallolyckor, vårdrelaterade infektioner och undernäring

Förvaltningens arbete med att tillförsäkra medborgarna en trygg och säker vård utgår från "Handlingsplan för ökad patientsäkerhet på Skånes Sjukhus Nordväst" vilken också är en del av förvaltningens arbete med målstyrning.

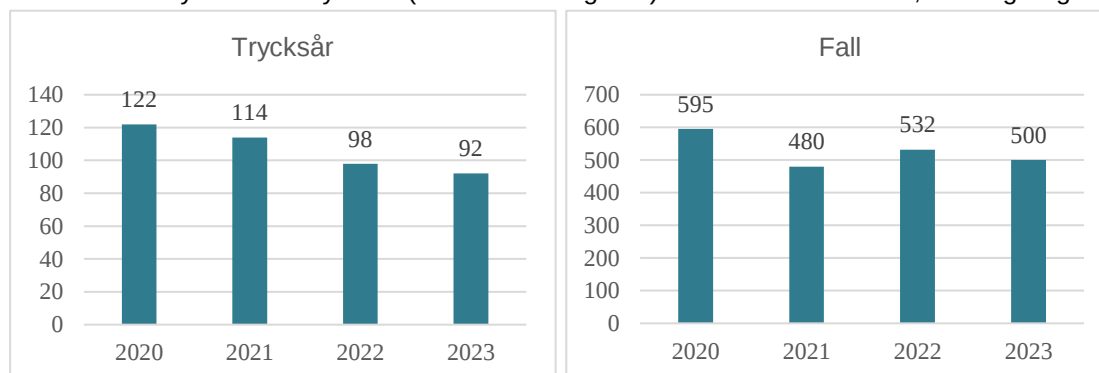
Lasarettets organisation och arbetssätt kring patientsäkerhet bygger fortsatt på ett nära samarbete mellan verksamheterna och chefläkare/chefsjuksköterska. Det riskminimerande arbetet utgår i hög utsträckning från förvaltningens risklogg över välkända risker i sjukvården.

Samverkan mellan vårdgivare för att förebygga vårdskador har pågått under året för en god nära vård med bland annat aktiviteter som:

- Definition av gemensamma mål och målnivåer.
- Direktkommunikationslinje som komplement till avvikelshanteringen.
- Direktlinje till specialistmottagningarna för kommunens sjuksköterskor.

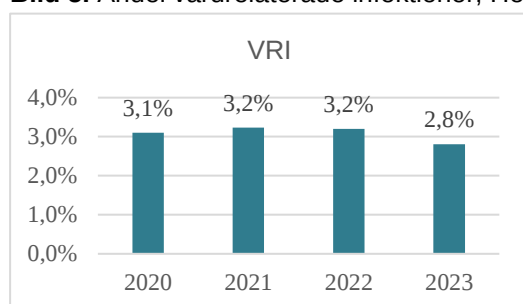
Detaljerade data kring de olika delmålen måluppfyllelse och förvaltningens riskområden framgår i förvaltningens patientsäkerhetsberättelse.

Bild 4. Antal nyttillkomna trycksår (exklusive kategori 1) och fall under vårdtid, Helsingborgs lasarett

Vårdrelaterade infektioner (VRI) är relativt vanligt förekommande och utgörs framför allt av post-operativa infektioner, kateterrelaterade urinvägsinfektioner och lunginflammationer.

Bild 5. Andel vårdrelaterade infektioner, Helsingborgs lasarett

Arbete pågår kontinuerligt med riskbedömning avseende undernäring för patienter 18 år och äldre (slutenvård). Uppsatta mål nås inte och ligger på liknande nivåer som år 2022.

Minska överbeläggning, utlokalisering samt överflyttning av intensivvårdspatienter

Utlokalisering, det vill säga att patienter inte ligger på en vårdplats med erforderlig kompetens, och överbeläggning är kända riskfaktorer för negativa händelser. Ett antal avvikelser och felhändelser med detta som orsak har under 2023 riktat nödvändigt ljus på denna risk. Avseende förflyttning av intensivvårdskrävande patienter finns sedan lång tid ett gott och effektivt regionalt samarbete mellan IVA-enheterna. Efter pandemin är antalet förflyttningar av intensivvårdskrävande patienter åter på låga nivåer.

Flera åtgärder har under året vidtagits, påbörjats eller prövats för att möta bristen på vårdplatser. Ett fortsatt samarbete med primärvården och kommunerna har genererat nedgång av sökande till lasarettets akutmottagning samt underlättat samarbetet kring patienternas planerade hemgångar.

Arbetet med mina planer har utvecklats under året genom avsatta resurser och sammanhållen organisation, tillsammans med kommuner och primärvård. Samsyn och bättre kvalitet för patienten i hemgångsprocessen.

Vidare har konsulttelefonlinjer från primärvården till specialistvården införts med gott resultat. En utökning av subakuta mottagningstider på specialistmottagningar bedöms också ha bidragit till att reducera antalet besök på akutmottagningen och minska behovet av inläggningar i slutenvård.

En beslutad sjukhusövergripande eskaleringsplan har införts under året som styrs av vårdplatsbehovet. Eskaleringsplanen ger en jämnare belastning för samtliga avdelningar och bidrar till att patienterna på ett bättre sätt kan koordineras till rätt specialitet.

Kliniskt träningscentrum (KTC)

Ökad patientsäkerhet och att behålla stabil och kompetent personal är målet med en ny utbildning som startade i sommar. Målgruppen är nyanställda undersköterskor och sjuksköterskor på Helsingborgs lasarett. Utbildningen drar nytta av det nya kliniska träningscentret som i framtiden ska användas för utveckling och vidareutbildning av befintlig personal och studerande.

Under vintern har kliniska lärare och utbildningsenheten arbetat med att sätta ramarna för det nya sjukhusgemensamma utbildningsprogrammet. Utbildningen är ett komplement till den obligatoriska digitala introduktionen och den verksamhetsspecifika introduktionen som sker på avdelningen.

Utbildningen innehåller HLR (Hjärt- lungräddning) och bedömning av akut och svårt sjuka patienter. Den innehåller också utbildning i hur man arbetar ergonomiskt i patientnära arbete, hur man praktiskt arbetar för att följa hygienrutinerna samt utbildning i SEUPP-omvårdnadsrundor och riskbedömningar. Det nyligen invigda KTC möjliggör praktiska övningar med klinisk- och patientnära utrustning.

Befintliga medarbetare och studerande kommer i framtiden ha möjlighet att använda KTC för att utveckla praktiska färdigheter och höja sin kompetens.

Arbete för att attrahera och behålla anställda

Förhoppningen är att introduktionsutbildningen och möjligheten till vidareutveckling genom KTC ska bidra till att fler väljer att söka jobb och stanna kvar på Helsingborgs lasarett.

De första utbildningstillfällena hölls i somras. Därefter är tanken att utbildningarna ges regelbundet under årets gång. Till en början kommer det vara kliniska lärare som håller i utbildningen, men framöver ser man gärna att medarbetare som jobbar dagligen med momenten ska vara med och lära ut.

Ökad säkerhet i läkemedelsanvändningen

Patientsäkerhet gällande läkemedel bygger på rationell läkemedelsanvändning - Rätt läkemedelslista under och efter vårdtiden. Läkemedelsrelaterade problem kan förlänga vårdtiden men även medföra undvikbara återinläggningar.

Nyanställda läkare men även läkare som jobbat en tid bereds möjlighet till utbildning i Meliors läkemedelsmodul och Pascal av kliniska farmaceuter för att patienten ska få rätt läkemedelslista. I Helsingborg har 74 läkare och 56 sjuksköterskor fått utbildning. Även 12 undersköterskor har fått utbildning i läkemedelsmodulen och då gäller det framför allt de undersköterskor som bemannar eftervårdsavdelningen och som har delegationer på läkemedel. Kliniska farmaceuter utbildar fortsatt hela verksamheter efter önskemål.

Det finns fortfarande stort behov att förbättra processen kring läkemedelssäkerheten vid ordinationer och detta görs genom att vidareutveckla Skånemodellen (läkemedelsgenomgång för patienter 75 år och äldre och minst 5 läkemedel).

För att så många patienter i slutenvården som möjligt har rätt läkemedel så fokuseras arbetet på läkemedelsavstämningar i stället för läkemedelsgenomgångar. Under 2023 gjordes 1638 läkemedelsavstämningar.

Under våren gjordes en punktprevalensmätning (PPM) i Helsingborg och Ängelholm på alla patienter med öppenvårdsdos som antingen hade hemsjukvård eller bodde på särskilt boende. Resultatet visade att 80 procent av de som skrevs ut hade korrekta läkemedelslistor. Framöver kommer en sådan mätning att genomföras årligen för att säkerställa att våra sköraste patienter skrivs ut med korrekt läkemedelslista

Förvaltningens ekonomer, verksamhetschefer, enhetschefer, enhetens läkemedelsansvarig läkare (LAL)) har haft dialoger med informationsapotekare för att diskutera läkemedelsanvändning och följsamhet till de rekommendationer som finns när det gäller läkemedelsbehandling. Verksamheterna i Helsingborg följer rekommendationerna i hög utsträckning vilket innebär god kvalitet till en lägre kostnad. Dessa dialoger görs två gånger årligen.

Arbetet med att utse en förvaltnings-LAL har ännu inte givit resultat. Denna funktion utgör en viktig del i arbetet med säker vård och resurssnål läkemedelsanvändning.

Rätt hantering av läkemedel

Antalet försörjningsfarmaceuter har fortsatt att öka (22 jämfört med två år 2019) vilket har lett till säkrare hantering av läkemedel, optimerat sortiment och minskad kassation på avdelningarna.

En kvalitetsinventering av alla läkemedelsförråd (56 st) har gjorts och återkopplats till läkemedelsansvarig sjuksköterska, enhetschef och verksamhetschef. Vid kvalitetsinventeringen utgår farmaceuterna från den Regionala rutinen för hantering av läkemedel och fokuserar bland annat på ordning och reda, sortiment, temperaturkontroll, narkotikahantering och dokumentation. De vanligaste bristerna som upptäcktes är temperaturkontroll, hantering av narkotikaklassade läkemedel och avsaknad av brytdatum.

Farmaceuterna har fortsatt med att iordningsställa läkemedel till alla patienter som finns på akuten och väntar på plats på avdelning måndag till söndag kl. 07.00-11.00. Drygt 20 PAL:ade patienter (patientansvarig läkare) hanteras dagligen och då säkras att patienten får sina läkemedel och att de får rätt läkemedel.

Som en följd av sjuksköterskebristen har farmaceuterna, utifrån konceptet "Rätt Använd Kompetens", försökt hitta olika arbetsmoment som de kan göra i stället för sjuksköterskorna. Farmaceuterna iordningsställer och bereder bland annat infusioner på flera avdelningar. Det gemensamma läkemedelsförrådet är färdigt och läkemedelsautomaten är på plats men ej i drift.

Minska onödig antibiotikaförskrivning

I enlighet med regionalt beslut har infektionsenheterna fått uppdraget att implementera antibiotikaronder på alla slutenvårdsavdelningar. Rutinen innebär ett stöd till rätt antibiotikabehandling och målet är att öka den rationella antibiotikabehandlingen. Infektionsenheten utför regelbundna antibiotikaronder på samtliga slutenvårdsavdelningar där behov finns.

Personcentrerad hälso- och sjukvård och personcentrerat arbetssätt ska utvecklas

För att utveckla personcentrerade vårdförlopp behövs välfungerande samordning, bra bemötande och delaktighet. Även personer med särskilda behov ska kunna tillgodogöra sig information och hälso- och sjukvård på lika villkor, som befolkningen i stort. Under året har

förvaltningen haft samverkan för god och nära vård tillsammans med primärvård, slutenvård, psykiatri och kommuner.

Inför sommaren samverkade primärvård och slutenvård särskilt för att hantera subakuta besök genom tillgång specialistkonsultation från lasarettets specialister. Lasarettet har även tillsammans med primärvården samverkat för triagelösning där gående patienter hänvisas till primärvården i stället för besök vid akutmottagningen.

Lasarettet har mobila team för stödjanden medicinska insatser i hemmet

- Geriatriskt akutvårdsteam är etablerat.
- Mobilt neurologiskt team
- Fortsatt utvidgning av distansmonitorering och digitala egenvårdsstöd.

Patienten som medskapare

Patienters och närståendes upplevelser och erfarenheter är en kunskapskälla som tillsammans med professionernas erfarenheter skapar förutsättningar för en personcentrerad och säker vård. En välinformerad patient som ges möjlighet att forma vården, skapar tillit och en säkrare vård. Förvaltningen har under året deltagit projekt med inriktning patientinvolvering:

- Förvaltningens övergripande projekt – *Digitaliseringsplan*, e-tjänsterna på 1177.se skapas bättre förutsättningar för patienten att boka tider och kontakta vården.
- Patientmedverkan på ledningsnivå - Sedan 2016 har det funnits patient- och närståenderepresentation i det lokala cancerrådet som sammanträder sex gånger per år. Patientrepresentant finns sedan 2019 med i förvaltningsledningen och patientsäkerhetsrådet. Patientmedverkan förekommer också i varierande omfattning ute i de olika cancerprocesserna men också inom övrig somatisk slutenvård och öppenvård.
- Patientutbildningscentrum (PUC) – har verksamhet i sin metodik en specifik kompetens som är en betydande del i patientsäkerhetsarbetet. Ökad kunskap ger patienterna bättre förutsättningar för delaktighet i vård, behandling samt hälsofrämjande egenvård.
- Risk och händelseanalyser - I samband med utredning av vårdskador ombeds patient och anhörig att delta med synpunkter och förbättringsförslag i syfte att skapa en säkrare vård.
- Klagomålshantering - innebär att patienterna tidigt kommer i dialog direkt med verksamheterna vilket är bra för de enskilda patienterna.

Fler våldsutsatta personer ska identifieras och stötta.

Under 2021 fick Barnskyddsteamet i Skåne extra statliga medel för arbete med våld i nära relationer. Arbetet organiserades på samma sätt som barnskyddsteamens övriga uppdrag. Barnskyddsteamet började erbjuda konsultationer till yrkesverksamma i hela Region Skåne, både privata och offentliga vårdgivare samt erbjöd föreläsningar, seminarier och workshops med särskild inriktning på våld i nära relation. Arbetet utgår i huvudsak från vårdprogrammet våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck.

Teamet har återkommande förläst för personal och chefer inom hälso- och sjukvården, deltagit i olika nätverk och samverkat internt och externt, arbetat med metodstöd, inhämtat aktuell kunskap i ämnet våld i nära relationer genom bland annat utbildningar samt förkovrat sig i aktuell forskning om våld och hälsa.

Initialt genomfördes under barnskyddsteamets kontaktpersonsträffar en inventering avseende kunskapsläge samt implementering av vårdprogrammet våld i nära relation. Kunskapen om vårdprogrammet var generellt låg. Åtskilliga insatser har sedan gjorts för

kunskapsspridning med fokus på implementering av vårdprogrammet. Såväl fysiska som digitala föreläsningar har genomförts i samverkan med interna och externa verksamheter.

Kunskap om barn som far illa, barn som anhörig, oro för väntat barn och våld i nära relation har vävts samman. Samarbete och samverkan skett med:

- Helsingborgs stad och socialtjänst med fokus på våld i nära relation i form av samtal om barn som bevittnat våld i hemmet.
- Nationellt centrum för kvinnofrid
- Uppsala universitet
- Delaktighet i Helsingborgs stads stadsövergripande hedersnätverk.

Kunskapsspridning har skett genom stöd vid metodutveckling där Barnskyddsteamet varit behjälpliga att tillsammans gå igenom verksamheters framtagna riktlinjer gällande arbetet med våld i nära relation.

Under 2023 har teamet särskilt uppmärksammat författningen HSLF-FS 2022:39, nya föreskrifter och allmänna råd om våld i nära relationer, där lagtexten delats ut till verksamheterna tillsammans med flödesschema och implementeringsinformation tillhörande vårdprogrammet.

Bild 5. Åtgärder "våld i nära relationer" perioden november 2021 – november 2023

Summa av Värde	År		
Radetiketter	2111	2211	2311
AV140 Hälsoundersökning av barn och unga på begäran av socialnämnd	0	79	102
DU055 Samtal med vuxen patient om minderårigs behov och möjlighet till stöd	0	5	14
DU057 Samtal med minderårig vars förälder är patient om den minderårigas situation och behov	15	0	12
GB015 Råd eller information om våld i nära relationer	2	4	3
GD008 Anmälan enligt SoL angående barn med möjligt skyddsbehov	80	118	136
Totalsumma	97	206	267

Avseende antal registrerade KVÅ-koder¹ ses att "Anmälan enligt SoL (Socialtjänstlagen) angående barn med möjligt skyddsbehov" har ökat i förvaltningen de senaste åren. I tabellen ovan kan ses att registreringen har ökat. "Hälsoundersökning av barn och unga på begäran av socialtjänst" har också ökat i antal vilket är ett resultat av samhällets skärpta uppmärksamhet och samverkan inom området.

God och nära vård. Nära vård med primärvård som nav

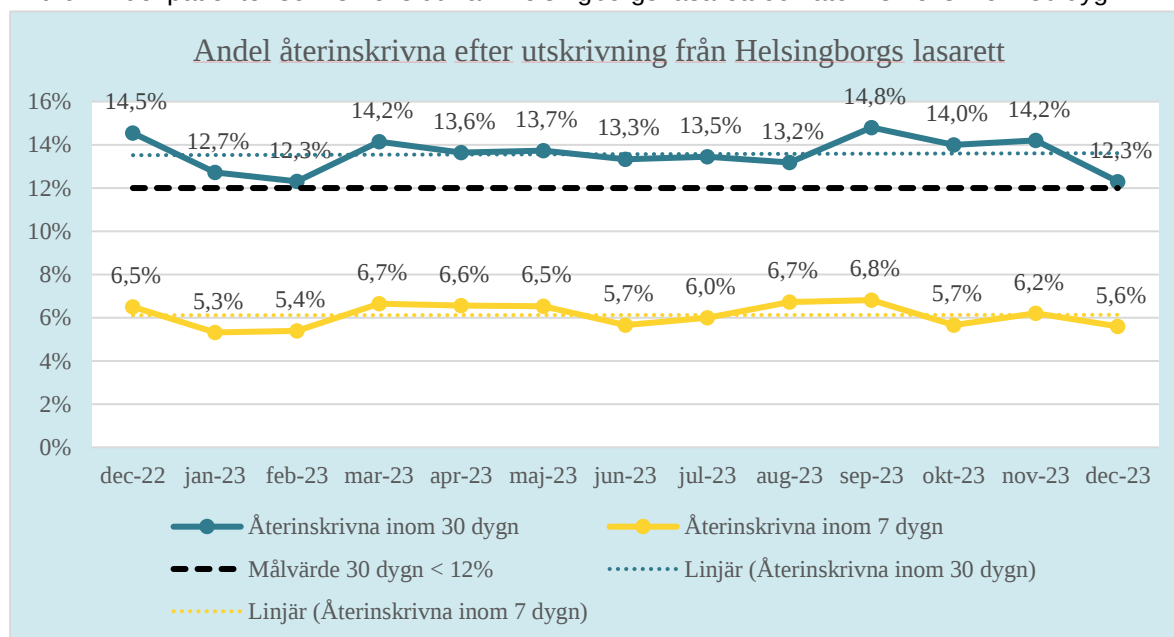
Sjukhusstyrelse Helsingborg har under 2023 fortsatt arbetet genom de regionala och delregionala samverkansorganen på både politisk nivå och tjänstemannanivå.

Antalet sköra äldre och individer som lever med en kronisk cancersjukdom kommer att öka de kommande decennierna. Detta är i grunden en positiv utveckling som är ett resultat av goda levnadsförhållanden i kombination med framgångsrika behandlingsmetoder för såväl hjärtkärlsjukdomar som cancersjukdomar. Samtidigt ses en kontinuerlig minskning av antalet vårdplatser på sjukhus och en alltmer ansträngd bemanningssituation inom både kommunal och regional sjukvård. Att kunna leverera en god vård till många ställer stora krav på vårdaktörerna.

Oplanerad återinskrivning förekommer i alla verksamheter men är ungefär dubbelt så hög för de mest sjuka äldre. Oplanerad återinskrivning är en indikator på hur väl samarbetet mellan olika vårdaktörer fungerar.

¹ KVÅ är en åtgärds kod som används för statistisk beskrivning av åtgärder i bland annat hälso- och sjukvård.

Bild 6. Andel patienter som skrevs ut från Helsingborgs lasarett och återinskrivs inom 30 dygn

I Helsingborgs Lasarets mål- och styrmodell X-matrisen har fyra fokusområden formulerats. För att följa lasarettets målarbete över tid har ett antal kritiska mål- och mätetal satts upp. Ett av dessa mål är återinläggningar till sjukhuset. Handlingsplanen ska ge stöd och vägledning där prioriterade områden förtydligas och arbetet struktureras utifrån mål, åtgärder och uppföljning.

Följande aktiviteter har identifierats för att minska återinläggning för sköra äldre:

- Identifiera sköra äldre (primärvård, kommun, sjukhus)
- Skapa en vårdplan
- Utbilda medarbetare (kommun, primärvård, sjukhus)
- Förbättra kommunikationen (SVU och läkar-läkarkontakt)
- Planera för uppföljning i samband med utskrivning (sjukhus)
- Gemensamma processer för specifika sjukdomstillstånd (sjukhus, kommun, primärvård)
- Tillgång till hjälpmedel
- Tillgång till alternativ vårdform ex vårdboende, rehab

Implementera handlingsplaner för god och nära vård

Under året har samarbetet kring sköra äldre mellan sjukhus, primärvård och kommun i nordväst fördjupats. Ett antal förbättringsområden har gemensamt identifierats och sammanställts i en förbättringsmatris. Permanent struktur för gemensamma arbetsgrupper har beslutats och gemensamma data för uppföljning med tillhörande målnivåer har tagits fram.

”Våra patienter” är ett samarbete mellan sjukhus, primärvård och kommun i nordväst med siktet inställt på bästa möjliga omhändertagande av sköra äldre. Arbetet började med fokus på Helsingborg den 14 januari och avslutades i en lite större grupp den 2 maj 2023.

Fortsättning följer i hela den delregionala samverkan. Följande aktiviteter är aktuella:

- 42 förbättringsområden har sammanställts i en förbättringsmatris
- Gemensamma data för uppföljning är framtagen

- Förslag på gemensamma målnivåer för oplanerad återinskrivning, utskrivningsklara patienter och korrekta läkemedelslistor inom SVU-processen
- Farmaceutvalidering av läkemedelslistan i samband med utskrivning - beslutad i Helsingborg
- Etablering av gemensam arbetsyta för region och kommun
- Förslag på rutin för effektiv kommunikation med syfte att effektivisera avvikelshanteringen mellan olika vårdgivare har en rutin för förenklad kommunikation tagits fram.

Inom ramen för delregional samverkan med kommuner och primärvård kommer förvaltningen delta i följande arbetsgrupper:

- Administrativ grupp/Delregional arbetsgrupp SVU (samverkan vid utskrivning)
Gruppen ska bland annat implementera utbildningsinsatser samt ge vägledning och stöd kring lokalt samarbete i kommunerna.
- Medicinsk kompetensgrupp
Hantera medicinska och läkemedelsrelaterade frågor utifrån aktivitets- och tidplanen.
- Delregional beredningsgrupp nära vård

Specialiserad strokerehabilitering

ESD-teamet (Early supported discharge) på Helsingborgs strokeenhet startade 2016 i projektform. Projektiden förlängdes efterhand och i november 2018 togs beslutet att permanenta teamet. Under utökningen har teamet haft samma personalresurser, men har utökat från en till två bilar. Teamet består av sjuksköterska, fysioterapeut, arbetsterapeut och neurolog. Teamet samverkar med primärvård och kommun där primärvårdsläkaren vanligtvis har det medicinska ansvaret.

Teamet har haft problem att bemanna med sjuksköterska men har under senare delen av 2023 genomfört en rekrytering. Till detta kommer reducerat antal vårdplatser på neuro-/strokeavdelningen. Under året har teamet haft 115 patienter och gjort 515 hembesök (år 2022 gjordes 504 besök).

Fortsätta öppna upp de fastställda vårdplatserna.

Uppdrag finns till medicinska och opererande specialiteter att öppna upp fastställda vårdplatser. Njur-/Klinisk utbildningsavdelning har anställt medarbetare och har efter sommaren kunnat öppna upp huvuddelen av sina fastställda vårdplatser.

Kirurgiska avdelningen för mag/tarm-sjukvård planerade för omflyttningar av viss dagvårdsverksamhet idag lokaliserad på vårdavdelningen för att möjliggöra öppnande av alla fastställda vårdplatser. På grund av brist på sjuksköterskor har detta inte kunnat genomföras fullt ut under året.

Avdelning Kirurgisk akutavdelning (KAVA)/ÖNH arbetar med rekrytering av sjuksköterskor med målet att öppna upp fastställda vårdplatser. Bedömning är att rekryteringen inte kommer ge tillräcklig effekt under 2023.

Under 2023 har Helsingborgs Lasarett öppnat nya vårdplatser inom medicinområdet och ambitionen är att öppna ytterligare fler vårdplatser utifrån ett långsiktigt och strategiskt arbete på 6 till 12 månaders sikt.

- Hjärtavdelningen har arbetat för att öka med 7 vårdplatser från 14 till 21 vilket genomförts under senhösten.
- Njur-/Klinisk utbildningsavdelning (Njur/KUA) har ökat med från 14 till 21 vårdplatser.
- Geriatrisk akutvårdsavdelning (GAVA) kommer att successivt öka med 13 vårdplatser från dagens 12 vårdplatser till 25, bedömningen är att detta är klart till våren 2024.

- Kirurgisk akutvårdsavdelning (KAVA) har ökat med 6 vårdplatser till 12 under hösten.

Öka antalet digitala tidbokningar efter remiss och bedömda åtgärder.

2023 ställde sig sjukhusledningen bakom beslut om digitaliseringsplan för Helsingborgs lasarett. I planen ingår bland annat mål för webb-tidbokning. 2024 ska alla mottagningar erbjuda patient möjlighet att själv av-, omboka samt nyboka mottagningstider i 1177.

Status december 2023:

- 9 enheter använder 1177 Tidboksfunction ombokning av tid
- 10 enheter använder sig av funktionen avboka tid
- 6 enheter erbjuder i något av sina flöden tidboksfunctionen "Öppen kallelse", där patient efter remiss kan nyboka sin tid.
- 10 enheter är i planeringsstadiet och har haft eller har bokat ett inledande möte om 1177 Tidbok.

Handlingsplan för suicidprevention i enlighet med Region Skånes nollvision

Helsingborgs lasarett arbetar enligt regionens nollvision och handlingsplan för suicidprevention. Helsingborgs lasarett har en samverkansöverenskommelse med vuxenpsykiatri från 2023-04-01. I denna anges bland annat att somatikens läkare initialt ansvarar för suicidriskbedömning.

Utveckla beroendevården för en väl fungerande helhet ur individens perspektiv.

Samverkansöverenskommelsen anger den somatiska vårdens ansvar att kvarhålla patient som är omhändertagna med stöd av lagen om vård av missbrukare (LVM), som vill lämna lasarettet. Respektive verksamhet ska ha riktlinjer för detta. I dessa fall har verksamheten en skyldighet att informera socialtjänst och LVM-hem.

Uppmärksamma den somatiska ohälsan hos personer med psykisk sjukdom

I det medicinska ansvaret ligger att bedöma patientens behov oavsett om det är somatisk eller psykisk ohälsa. Helsingborgs lasarett har psykiatrisk verksamhet inom dess byggnad och därmed korta kontaktvägar. Även om denna verksamhet ligger inom en annan förvaltning ska remittering och behov av konsult hanteras enligt region Skånes riktlinjer. Enligt överenskommelsen ska psykiatri göra en inledande somatisk bedömning innan den somatiska kontaktas.

För att patienten ska få rätt insatser utifrån dennes behov efter utskrivning är det viktigt med välfungerande samverkan mellan kommun, primärvård och slutenvård. För att detta ska fungera krävs att samtliga vårdgivare använder SIP- och SVU-processerna på ett bra sätt för att fånga upp patientens behov av vård och insatser. Förvaltningen har under 2023 fortsatt samarbetet med kommun, psykiatri och primärvård för att utveckla vårdssamverka.

Högkvalitativ cancervård i hela Skåne

Förvaltningen arbetar kontinuerligt och strukturerat med Region Skånes handlingsplan inom cancerområdet för att minska antalet cancerfall, öka överlevnaden och förbättra livskvaliteten hos patienter med cancer. Förvaltningen är involverad i varierande omfattning genom representation i projekt- och styrgrupper:

- ärftlig cancer
- multidisciplinärkonferens
- fortsatt utveckling av de standardiserade vårdförloppen
- införandet av Min vårdplan 1177.se

Vidare fortlöper kolorektal-screeningen och OPT (organiserad prostatacancertestning) enligt plan vilket också innebär utökade åldersgrupper.

Förvaltningens måluppfyllelse av det nationella ledtidsmålet i de standardiserade vårdförloppen (SVF) låg 2023 på 44 procent vilket är samma nivå som föregående år. Som jämförelse har Nordost 35 procent och Sus 20 procent. Ett förlopp som bör omnämnas är SVF cancer i urinblåsa och urinvägar, som genom ett strukturerat förbättringsarbete i kombination med resursförstärkning har lyckats höja måluppfyllelsen från 11 procent 2022 till 58 procent 2023.

Inflödet av remisser med välgrundad misstanke om cancer (VGM) har fortsatt att öka utan motsvarande ökning inom antalet start av behandling. Under 2023 sågs en ökning med 10 procent jämfört med 2022 vilket i faktiska siffror innebär drygt 600 inkommande remisser. Ökningen är störst inom vårdförloppen:

- tjock-och ändtarmscancer,
- urinblåscancer,
- sköldkörtelcancer
- bukspottkörtelcancer.

De två sistnämnda vårdförloppen är småvolyms-diagnoser och därav svårvärderade. Det ökande remissinflödet är sannolikt ett resultat av en ökad medvetenhet generellt kring standardiserade vårdförlopp i kombination med en viss överanvändning för snabbare omhändertagande.

Långa ledtider till endoskopiska undersökningar, framför allt koloskopi, har lett till försämring av måluppfyllelse för tjock-och ändtarmscancer. Samma gäller ledtid till strålning där endast cirka 20 procent av patienterna får behandling inom stipulerad ledtid. Bilddiagnostik håller stipulerade ledtider eftersom SVF ges högre prioritet än andra remisser.

Kontaktsjuksköterska, tidig rehabiliteringsbedömning och Min vårdplan 1177 bidrar till en sammanhållen vård där patienten ges möjlighet att vara delaktig. Andel patienter som fått en tilldelad kontaktsjuksköterska fortsätter att ligga stabilt över målvärdet och är i år 88 procent.

Uppföljning av införandet och följsamhet till användande av Min vårdplan sker regelbundet. Införandet fortskrider enligt plan i takt med att vårdplanerna publiceras. Alla patienter ska erbjudas en tidig rehabiliteringsbedömning, antalet ligger på samma nivå som föregående år på närmare 60 procent.

Verksamhetsområde rehabilitering, Ängelholms sjukhus, har genom innovationsmedel fått möjligheten att bygga upp ett digitalt cancerrehabiliteringsteam på cancerrehabiliteringsmottagningen i Helsingborg. Cancerrehabilitering Skåne Online syftar till att tillgängliggöra interdisciplinär cancerrehabilitering regionövergripande och som en resurs tillgänglig både för patienter inom specialiserad cancervård och primärvård.

Statliga medel har även i år tilldelats barncancerområdet. Under 2023 har vi framför allt satsat på fortsatta utbildningsinsatser på olika sätt för att successivt öka upp kompetensen inom området. Insatserna berör patientnära arbete samt förstärkning av kompetens för professioner inom barncancervården genom både utbildning samt hospitering på Barncancercentrum.

Helsingborgs lasarett har under hösten som första sjukhus startat ett pilotprojekt för en ny digital lösning vid prostatacancerutredning. Metoden bygger på att all dokumentation vid magnetröntgenundersökning, vävnadsprovtagning och patologisvar görs strukturerat och digitalt. Informationen överförs automatiskt i journalen och kan användas som ett beslutstöd vid val av behandling.

Fortsatt utveckling av standardiserade vårdförlopp (SVF)

Utvecklingen av de standardiserade vårdförloppen fortsätter med stort fokus på det lokala processarbetet och målsättning att uppnå det nationella målet att 80 procent av cancerpatienterna ska få vård inom fastställda ledtider. Ett lokalt dialogmöte planeras i januari -24 under ledning av förvaltningschef, regional och lokal cancersamordnare. Målgrupp är verksamhets- och enhetschefer med ansvar för SVF förlopp, lokala patientprocessledare samt representanter från bilddiagnostik och patologi. Syftet är att lyfta goda exempel, utbyta erfarenheter och få ökad kunskap i systematiskt processarbete.

Lokal cancersamordnare sammankallar regelbundet till cancerråd samt lokala nätverksträffar med kontaktsjuksköterskor och SVF-koordinatorer med syfte att stimulera och stödja arbetet i verksamheterna. Ett nätverk för patientprocessledare har också bildats under året med samma syfte som ovan.

Under våren 2023 hölls ett fysiskt möte för alla SVF-koordinatorer i Region Skåne med fokus på uttag av SVF-statistik, kodvägledning, kvalitetssäkring och överlämningar mellan sjukhusen.

Samarbetet med primärvården och AKO (Allmänläkarkonsult) har intensifierats under hösten med fokus på följsamhet till remissrutiner, detta arbete fortgår under 2024.

Tillgänglig och effektiv akutsjukvård

Effektivt omhändertagande av patienter som söker akutsjukvård.

Under året har akutmottagningen fortsatt att upprätthålla det akuta flödet, samtidigt som där har varit ett mycket högt (högre än tidigare år) antal patienter som kvarligger på mottagningen i väntan på vårdplats.

Akutmottagningen har lyckats rekrytera 12 nya sjuksköterskor under året, vilket är mycket positivt, men pga. den tidigare minimala bemanningen har detta fortsatt skapat utmaningar inom en enhet som har tagit hand om inte bara det akuta flödet utan också ett högt antal slutenvårdspatienter. Inför sommaren 2023 gjordes en risk- och konsekvensanalys som visade att arbetsmiljön och patientsäkerheten på akutmottagningen inte skulle hålla acceptabla nivåer utan det antal sjuksköterskor som man har under resten av året. Därför beslutades det att behålla samma bemanning som resten av året och med övertid och hyrsjuksköterskor lyckades dessa pass täckas.

För att säkerställa en bra upplärning inom akutsjukvård för de nyanställda sjuksköterskorna, togs ett nytt introduktionsprogram fram av våra enhetschefer och omvårdnadsledare. Introduktionsprogrammet möter sjuksköterskorna på olika nivåer beroende på deras bakgrund, samt att alla nya sjuksköterskor får en erfaren akutsjuksköterska som en mentor.

I juni infördes en förvaltningsövergripande eskaleringsplan, för att säkerställa säker och god vård till våra patienter. Det arbete som initierades inför sommaren 2022, mellan primärvården och lasarettet med god tillgänglighet till specialist och subakuta tider på specialistmottagningar har fortsatt. Det har medfört ett minskat inflöde av patienter till akutmottagningen, samtidigt som det ger rätt vård, på rätt ställe. Det har också skapat bättre samarbete, och kunskapsutbyte mellan kollegor i primärvården och lasarettet.

Genom att använda rätt kompetens, av rätt arbetskategori för ett mer effektivt men fortsatt säkert arbetssätt. Akutmottagningen har haft en gynnsam rekrytering när det gäller undersköterskor, där vi också har jobbat mycket med introduktion och mentorskap. Triage har fortsatt att skötas huvudsakligen av läkare och undersköterskor. Under hösten har man

dock lyckat tillföra en sjuksköterska vissa pass i veckan, för att återinföra denna kritiska kunskap och roll på akutmottagningen. Tid till första läkarbedömning har trots den extremt ansträngda bemanningssituationen fortsatt vara mycket bra.

Det Geriatriska Akutteamet (GAT), har fortsatt att se runt 200 patienter per månad vilket i sin tur ytterligare minskat belastningen på akutmottagningen med rätt vård på rätt ställe till våra gemensamma patienter.

God förlossnings-, neonatalvård och kvinnohälsa

Tillgänglig, trygg, säker och sammanhållen vård för gravida och födande kvinnor.

Antalet förlossningar under 2023 hamnade på 3 195 vilket är 132 förlossningar färre än året innan. Endast 7 patienter hänvisades till andra enheter under året och är en minskning mot föregående år. Från och med den 1 april började kliniken erbjuda vattenfödsel och under 2023 förlöstes 30 patienter med den metoden.

Antalet induktioner² har ökat efter nya regionala riktlinjer om kontroll och induktion i graviditetsvecka 41. De nya riktlinjerna har inneburit längre vårdtider och högre belastning men trots detta är kejsarsnittsfrekvensen på oförändrade låga nivåer, nationellt sett.

Patienter har kunnat erbjudas heminduktion inom ramen för OPTION-studien³.

Under året har det pågått arbete med att minska långdragna förlossningar genom att ta fram PM som bland annat innebär time-out, högre närvaro och mer aktiv handläggning då patienten är fullvidgad. Kliniken har även arbetat aktivt med att vara två barnmorskor vid framfödandet och två barnmorskor vid inspektion och suturering av bristningar vilket ger en ökad trygghet för våra patienter men också för nya kollegor.

En tvärprofessionell arbetsgrupp arbetar för att öka amningsfrekvensen.

Kliniken har som första sjukhus i Skandinavien infört vNOTES⁴ och detta utförs nu på både Helsingborgs lasarett och på Ängelholms sjukhus. Tillgängligheten för hysterektomier har ökat och vårdplatser för slutenvård har frigjorts då denna mycket skonsammare metod utförs i dagkirurgi. Vi utbildar nu personal från såväl Skåne som andra delar av landet.

Medel från den statliga satsningen "*Ökad tillgänglighet och jämlikhet i förlossningsvården och förstärkta insatser för kvinnors hälsa*" har tilldelats under året. Det pågår ett kontinuerligt och aktivt arbete på enheterna för att förbättra och utveckla kvinnosjukvården. En stor andel av medlen har använts till förstärkt personaltäthet och förbättrad arbetsmiljö men också till insatser som förstärkt eftervård, förstärkt vårdkedja, neonatalvård, tidig upptäckt av cancer samt till kunskapsstöd, kompetensutveckling och utbildning för medarbetarna.

Neonatalvård

Under 2023 har 301 barn vårdats inom slutenvården på Neonatalenheten vilket är 38 färre än 2022. Under 2023 har 104 barn vårdats i hemsjukvården sista delen av vårdtiden jämfört med 98 året innan. Hemsjukvården är en viktig del av vårdtiden där familjen får vistas i

² Induktion, eller igångsättning som det också kallas, innebär att förlossningen startas upp på konstgjord väg

³ Option är en studie för att undersöka upplevelser av heminduktion samt hälsomässiga och ekonomiska konsekvenser.

⁴ vNotes, titthålskirurgi vid operation av livmodern som är mer skonsamt för patienten än öppen kirurgi.

hemmiljö med fortsatt stöd från vårdpersonal som känner familjen från vistelsen på avdelningen.

Generellt sett behöver ca 10 procent av alla förlossningar någon form av stöd från neonatal. Andelen barn som vårdats på neonatalenheten har 2023 varit strax över 9 procent jämfört med strax över 10 procent 2022. Belastningen och beläggningen inom neonatalenheten är ytterst varierande och är beroende av bl a antalet och fördelningen över året av extremt för tidigt födda barn.

Neosamvård som permanentades föregående år fortsätter. Mammor med fortsatt vårdbehov vårdas av BB personal inne på neonatalenheten tillsammans med barnen för att minimera separation mellan mamma och barn.

Projekt "sola hemma" har inletts med fototerapi för barn med gulsot i hemmet. Det har visat sig vara ett säkert sätt att förbättra familjeanknytning, stärka förutsättningarna för amning och minska vårdtyg utan att påverka patientsäkerheten.

Det finns ett gott samarbete i södra sjukvårdsregionen mellan neonatalenheter med daglig kommunikation för att kunna hjälpas åt med vårdplatser. Detta innebär oundvikliga transporter mellan sjukhus med sköra patienter och föräldrar. Under 2023 har 27 transporter skett från Helsingborgs neonatalenhet till andra sjukhus och 46 transporter till Helsingborg från andra sjukhus. Motsvarande siffror från 2022 var 29 respektive 45. Transportteamet som utgår från SUS har under året varit aktivt med assistens av transporter men även med personal från Helsingborg. Transporter är ytterst resurskrävande och i en snäv bemanningssituation utgör transportteamet en viktig och nödvändig avlastning.

Nivåstrukturering och profilering

Helsingborgs lasarett arbetar ständigt för välfungerande nivåstrukturering inom opererande specialiteter då all akutsjukvård bedrivs i Helsingborg, all komplicerad planerad kirurgi sker också i Helsingborg medan den mindre komplexa och volymmässigt stora diagnosområden opereras i lasarettets verksamhet i Ängelholm. Motsvarande nivåstrukturering finns även inom medicinska specialiteter där Helsingborgs har den mer komplexa och specialiserade medicinska vården och där Ängelholms sjukhus har en karaktär mot närsjukvårdsmedicin men även viss specialiserad medicin. Kontinuerligt arbete sker med nivåstrukturering och förflyttning till rätt vårdnivå, både för besök och operation.

Lasarettet arbetar kontinuerligt med ytterligare förflyttning inom alla delar av vår verksamhet men den kanske mest påtagliga är att fortsätta flytta från slutenvårdoperationer till dagkirurgi och Officekirurgi. Här kan nämnas flera goda projekt så som v-Notes inom gynekologi samt flera ingrepp inom urologi men även pågående arbete med att flytta slutenvård till dagvårdsmottagningar samt mobila team.

Fortsatt nivåstrukturering behövs i regionen och då framför allt mellan sjukhus och primärvårdsnivå. Översyn av AKO (Allmänläkarkonsult) och nya områden som bör hanteras på primärvårdsnivå behöver belysas.

3. Övergripande mål: Hållbar utveckling i hela Skåne

Sektor hälso- och sjukvård (uppdaterad)

Digitalisering

Digitaliseringen är helt nödvändig för att utveckla vården hållbart och långsiktigt, både när det gäller patientsäkerhet, för att underlätta arbetssituationen och för att öka patientens delaktighet i vården. Under året har förvaltningen tagit fram en digitaliseringsplan som beskriver vilka e-tjänster som ska implementeras, av vem och när i tiden. Under 2023 intensifierades arbetet med att införa:

- e-lab,
- 1177 webtidbokning,
- Medanets (Mobilapp för hälso- och sjukvård)
- 1177-Kontakta oss

Planen är ett levande dokument som kommer att fyllas på utifrån vilka e-tjänster som finns att införa i relation till våra förutsättningar att genomföra. Taligenkänning, TIK, är ett exempel på införanden som kommer att intensifieras under 2024.

Skånes Digitala Vårdsystem, SDV, är en del av vår digitalisering och utrullningen för detta närmar sig. Organisation och arbetssätt för SDV på Helsingborgs lasarett och Ängelholms sjukhus är etablerad och förberedelsearbetet inlett. Förutom det regionala förberedelsearbetet har förvaltningen startat två projekt varav det ena handlar om sekreterarnas framtida roll och det andra operationsplanering. Båda projekten är synkroniserade med SDV och bidrar till en ökad förståelse för kommande förändrade arbetssätt.

Fortsatt utveckling av digitala tjänster och tillvarata erfarenheter från pandemin

Arbete pågår med att samtliga vårdutförande enheter ska erbjuda invånaren e-tjänster. Totalt har antal ärenden i 1177 ökat med 37 procent under 2023 jämfört 2022 (175 000 ärenden respektive 128 000). Noteras kan att andelen ärenden som initieras av vården under 2023 har ökat och är 43 procent (motsvarande siffra för 2022 var 30 procent). Det kan tyda på att vård och invånare ömsesidigt hittar ett bra sätt att kommunicera på.

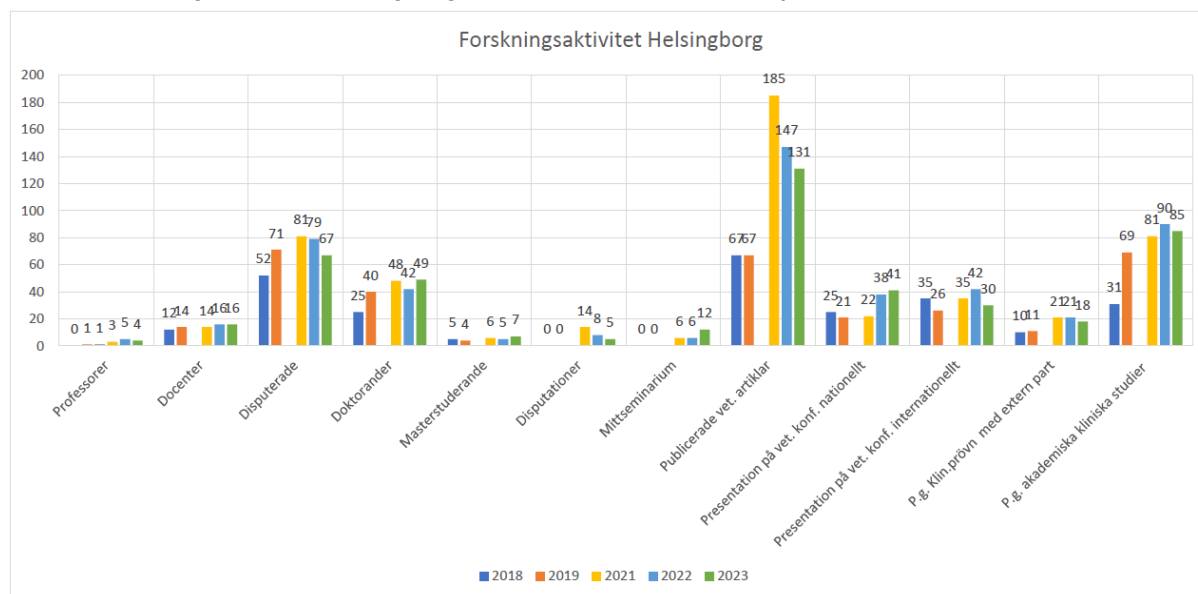
Arbete pågår med att samtliga vårdutförande enheter ska erbjuda invånaren e-tjänsten "Kontakta oss" och i slutet av 2023 var andelen enheter med denna e-tjänst 75 procent.

Klinisk forskning

Den kliniska forskningen ska öka

Vid Helsingborgs lasarett bedrivs såväl universitetsbaserad klinisk forskning som kliniska prövningar i hög utsträckning i förhållande till sjukhusets storlek. Här finns 16 docenter, 67 disputerade och 49 kliniskt aktiva doktorander anställda. Forskning pågår inom 17 olika medicinska enheter där anestesi/intensivvård (10 doktorander), kirurgi (8 doktorander), specialiserad medicin (13 doktorander), ortopedi (6 doktorander) och övriga specialiteter har 1–3 aktiva doktorander.

Bild 7. Forskningsaktivitet Helsingborg, 2018–2023, status data 8 januari 2024

Forskningen som bedrivs på anestesi/IVA är världsledande inom eftervården efter hjärtstopp. Under året fick även forskare på anestesi/IVA och Infektion stora anslag från Vetenskapsrådet för att driva två nya multicenterstudier från Helsingborgs lasarett. Under 2023 bedrevs det 103 kliniska studier eller kliniska prövningar vid sjukhusen i Helsingborg samt det har publicerats 131 vetenskapliga artiklar under året.

Regeringen har lagt fram en utredning och förslag på åtgärder för att skapa bättre förutsättningar för kliniska prövningar och att öka kliniska forskning. Regionens ambition är att bedriva en forskning och innovation av hög nationell och internationell kvalitet. Helsingborgs lasarett kan bidra genom den höga kompetens som finns till utvecklingen av morgondagens hälso- och sjukvård, tillväxt och bättre hälsa för fler. För att uppnå dessa mål samarbetade FOU-ledningen under 2023 med regionens olika förvaltningarna, universitet och industri för att hitta lösningar och bättre samarbete, utförande, vilka strukturer som behövs samt kompetensförsörjning.

4. Övergripande mål: Attraktiv arbetsgivare, professionell verksamhet

Hållbar och långsiktig kompetensförsörjning

Bemanning av verksamheten

Bemanningsituationen har för flera verksamheter på Helsingborgs lasarett varit utmanande, framför allt vad gäller yrkesgruppen sjuksköterskor. Ett ökat behov av vårdplatser har inneburit att bemanningen på vårdavdelningarna och akutmottagningen varit ansträngd. På akutmottagningen saknas det, trots viss framgång i rekrytering, fortfarande sjuksköterskor och det kommer fortsatt vara ansträngt på grund av hyrstopp av bemanningssjuksköterskor.

Att lasarettet kan behålla erfarna och kompetenta medarbetare är en viktig åtgärd för att klara bemanningen och skapa förutsättningar för att driva utveckling av våra verksamheter.

Infektionsavdelningen, verksamhetsområde Specialiserad medicin 2, har genom aktivt tvärprofessionellt arbetsmiljöarbete gått från en situation med ständiga uppsägningar och få sökande till tjänster till spontanansökningar och en bättre arbetsmiljö.

Myrna Palmgren, doktor i optimeringslära, har under året nyttjats i arbetet med hållbar schemaläggning och kommer fortsätta arbetet in i det nya året. För att lyckas uppnå hållbara schema behöver bemanningsprocessen utvecklas kopplat till verksamhetsbehovet.

Utvecklingen av anställningsvolym - månadsavlönade

I december 2023 hade Helsingborgs lasarett 99 fler månadsavlönade jämfört med november 2022. Vi är 24 fler sjuksköterskor även om den yrkesgrupp som står för den högsta ökningen är undersköterskor (+52). Administrationen har till viss del ökat och då framför allt receptionister (+7). Även övriga specialiteter inom hälso- och sjukvård har ökat, framför allt gäller det farmaceuter (+4). Det har varit en strategi att anställa fler undersköterskor och farmaceuter för att kompensera bristen på sjuksköterskor. Läkare utan specialistkompetens har minskat (-19).

På grund av den ökning vi ser inom vissa yrkeskategorier har förvaltningen under hösten infört vakansprövning för anställning av undersköterskor och administratörer, exkl. medicinska sekreterare.

Resultat från medarbetarenkät

Förvaltning Helsingborgs lasarett har 2023 förbättrat sitt HME resultat (hållbart medarbetarengagemang) till värdet 79 i jämförelse med år 2022 då resultatet för HME totalt var 76.

Medarbetarenkätresultatet 2022 resulterade i en handlingsplan som innehöll tre aktiviteter som har verkställts under 2023:

- införande av X-matris verktyget för att stärka förvaltningen målarbete
- utbildningsinsatser för nya chefer, bland annat i arbetsmiljö och rehabilitering
- fortsatt arbete i projektet "Starka tillsammans" som startades under andra halvåret 2022 för att främja en god arbetsmiljö för alla förvaltningens anställda.

Trygga anställningar

I förvaltningen är målsättningen att samtliga tillsvidareanställda ska ha heltid som norm och att deltid ska vara en möjlighet. Det innebär att alla tillsvidaretjänster annonseras som heltidstjänster, där deltid kan vara en möjlighet om medarbetaren önskar. För redan anställda medarbetare med deltidsanställning finns också möjlighet till heltidstjänst där behov finns inom verksamheten. Visstidsanställningar följer regelverket för dessa och tillämpas när det är adekvat.

Tydliga karriär- och utvecklingsvägar för medarbetare och chefer

Från och med december 2023 är det möjligt för chefer att genomföra medarbetarsamtal med digitalt stöd i den nya regiongemensamma kompetensplattformen. Fler funktionaliteter kommer att rullas ut framöver. Från den 1 mars 2024 ska alla medarbetarsamtal i Region Skåne genomföras i Kompetensplattformen. Medarbetarens individuella utvecklingsplan finns också i plattformen och dokumentation kan ske under samtalet. I CV-modulen kan medarbetaren samla intyg/bevis som ger en samlad bild av kompetens och den är även kopplad till Lärportalen. Det ger cheferna förutsättningar att kartlägga vilka kompetenser

verksamheten behöver och är ett verktyg i säkerställandet av kompetensplanering på kort och lång sikt.

Arbetet med kompetens- och tjänstemodellen har påbörjats under 2023 och kommer att fortsätta under 2024 i den projektgrupp som finns i förvaltningen.

Jämställda löner

Årlig lönekartläggning genomförs och är en viktig del i arbetet med att upptäcka och vid behov åtgärda osakliga löneskillnader, vilket är ett krav utifrån lagstiftning. Verktøget Sysarb används inom Region Skåne, vilket har medfört en ökad systematisering och kvalitetssäkring av denna process. Systemet möjliggör också för våra fackliga organisationer på regionnivå att ta del av statistiskt material direkt i systemet.

Arbete med lika rättigheter och möjligheter

Region Skåne har nolltolerans gällande kränkande särbehandling. Likarättsarbetet är en viktig del i de löpande processerna och utgår från lagstiftningen angående diskriminering. Alla medarbetare vid Helsingborgs lasarett ska ha samma förutsättningar för rekrytering, lön- och anställningsvillkor, kompetensutveckling, arbetsmiljö och bemötande på sin arbetsplats. För att säkerställa ett likartat arbete med lika rättigheter och möjligheter i Region Skåne finns tillämpningsanvisningar framtagna.

I arbetet med lika rättigheter och möjligheter har ett APT-kit med information och diskussionsfrågor angående kränkande särbehandling tagits fram, uppföljning av den årliga medarbetarenkäten som innehåller frågor om kränkning och trakasserier görs samt genom förvaltningens projekt "Starka tillsammans" har alla verksamheter också fått "lär känna din kollega-foldrar" till sina fikarum.

Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM)

Förvaltningen bedriver systematiskt arbetsmiljöarbete i enlighet med Arbetsmiljöverkets föreskrifter, och fokuserar både på risker och på det som är bra. I detta ingår att arbeta med att undersöka, riskbedöma, åtgärda och följa upp arbetsmiljön. Metoder för att göra detta på Helsingborgslasarett är medarbetarsamtal, arbetsplatsträffar (APT), skyddskommitté, årlig medarbetarenkät, hälsoundersökningar, arbetsmiljö ronder, riskbedömning, arbetsskador och tillbud.

Vidare görs utbildningsinsatser riktade till både chefer och medarbetare, hur man kan medverka till en bättre arbetsmiljö. Exempelvis systematiskt arbetsmiljöarbetet för nya chefer, APT-kit i med olika arbetsmiljö teman, samt förvaltningens projekt "Starka tillsammans" som skall ge verktyg för att förbättra arbetsmiljön.

Attraktiv arbetsplats

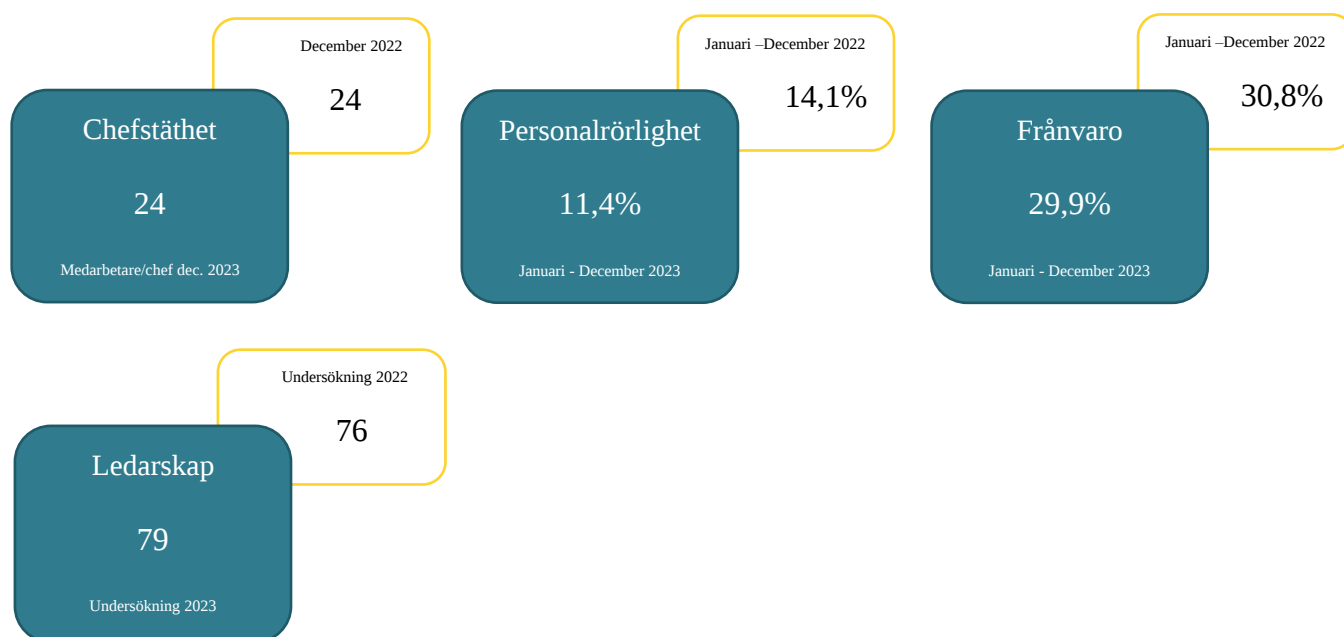
Sjukfrånvaro

Under 2023 har den positiva trenden med en minskad sjukfrånvaro fortsatt där det är främst långtidssjukfrånvaron (mer än 60 dagar) som står för förändringen. Ett positivt resultat där ett aktivt rehabiliteringsarbete är avgörande att tillsammans med sjukskrivna medarbetare arbeta fram till genomförbara planer för återgång i arbete. Korttidssjukfrånvaron ligger fortsatt på en likartad nivå som tidigare år.

Utbildning för nya chefer i Regions Skånes rehabiliteringsprocess är nu en given del vid introduktion av chefer vid Helsingborgs Lasarett dit även chefer med längre cheferfarenhet är välkomna att delta.

HR och huvudskyddsombuden har under året fortsatt den påbörjade gemensamma kompetensutvecklingen med "Friskfaktorer" via Sunt Arbetsliv inom området arbetsmiljö och rehabilitering.

Samlad analys av de regiongemensamma KPI: er⁵ som är knutna till målområdet Attraktiv arbetsplats

Chefstätheten i mät månaden december 2023 ligger oförändrat jämfört med samma månad 2022 på i genomsnitt 24 medarbetare per chef.

Den externa personalsrörligheten på Helsingborgs lasarett har minskat med 2,7 procentenheter (från 14,1 procent till 11,4 procent) 2023 jämfört med 2022. Den externa personalsrörligheten har minskat eller ligger på samma nivå för samtliga yrkesgrupper utom logopedier och psykologer vilka ökat med 3,0 respektive 0,5 procentenheter. En förklaring kan vara att den externa personalsrörligheten ökade under och efter pandemin men nu tenderar att ligga på ungefärlig nivå med hur rörligheten var innan pandemin. Kommande förändringar kring arbetstidsavtal och hyrstopp är faktorer som kan påverka personalsrörligheten.

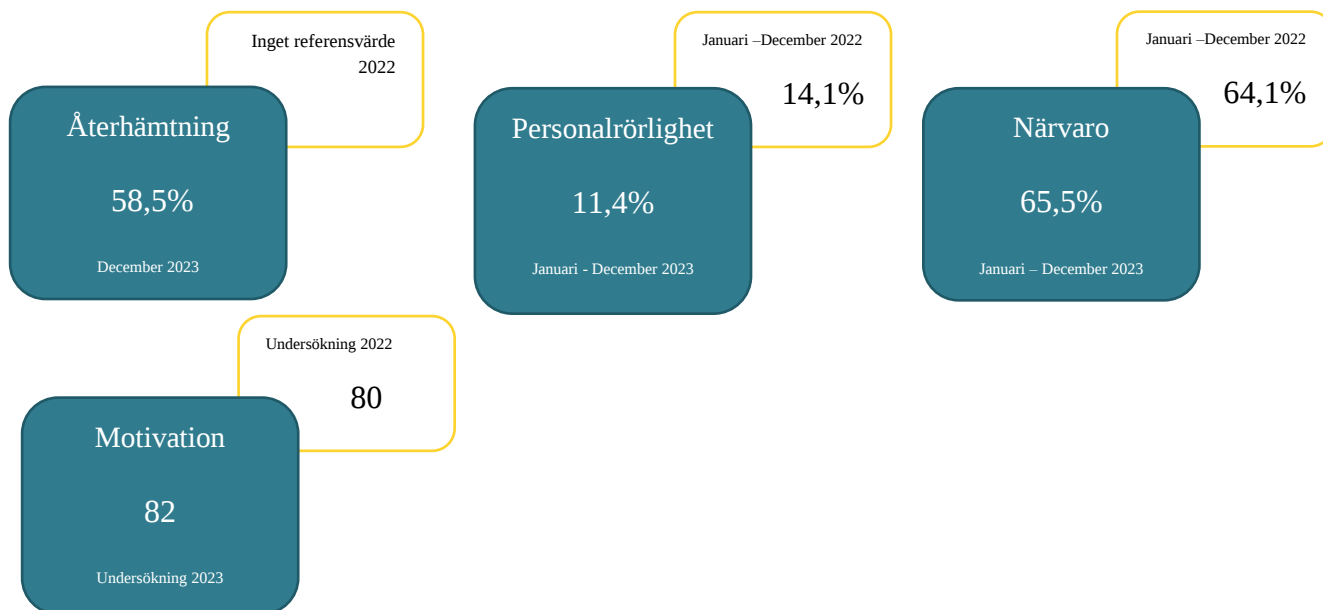
Framför allt är det de yngre medarbetarna som tenderar att flytta på sig medan de äldre medarbetarna i större utsträckning stannar kvar, oavsett om det gäller externa eller interna förflyttningar. Demografin visar att vi kommer vara färre i arbetsför ålder som ska ta hand om allt fler äldre. Sjukvården behöver ställa om inför denna utmaning bland annat genom bland annat nya arbetssätt och effektiv och bra introduktion för att anpassa oss för den yngre generationen och dennes tendens till ökad personalsrörlighet.

⁵ KPI - Key performance indikator, prestationsindikator, är ett mätbart värde som visar hur effektivt en organisation når sina viktigaste mål.

Den totala frånvaron har minskat med 0,9 procentenheter, främst på grund av minskad sjukfrånvaro och vård av barn. En viss ökning av studier med lön kan ses, vilket är positivt utifrån kompetensutvecklings perspektivet.

Stöd och medarbetarutveckling

Samlad analys av de regiongemensamma KPI: er som är knutna till målområdet Stöd medarbetarutveckling

Eftersom inga jämförande siffror för återhämtning finns kan ingen analys göras. Samtliga medarbetare som önskat fyra veckors semester under sommarperioden har fått det. En (1) medarbetare fick avbryta sin semester för att återinträda i arbete. Personlrörligheten minskar och är ungefär på samma nivå som innan pandemin. Införandet av hyrstopp och kompetens- och tjänstemodell önskar vi ska leda till kontinuerlig bemanning vilket ger förutsättningar för en god arbetsmiljö och drivande och utvecklande verksamhet. Närvaron har ökat med 1,4 procentenheter 2023 framför allt på grund av minskad sjukfrånvaro och vård av barn. Samma gäller för de flesta yrkeskategorier.

Fortsatt satsning på kompetensutvecklingsinsatser, utbildningsanställningar och utbildningslön för sjuksköterskor

Under 2023 har 24 sjuksköterskor haft möjligheten att påbörja studier till specialistsjuksköterska eller barnmorska med utbildningslön, samtliga med anställning vid Helsingborgs lasarett. Det är ett lägre antal än 2022 men fler studerar på heltid. Prioriterade specialistutbildningar har fortsatt varit anestesi, operation och intensivvård samt barnmorska. Ett ökat antal sjuksköterskor har specialiserat sig inom akutsjukvård vilket är en följd av förvaltningens satsning på intermediärvård i det akuta flödet. Andra specialistutbildningar är hjärtsjukvård, kirurgi samt vård av äldre.

Kompetensutvecklingsinsatser för undersköterskor/skötare med flera

Helsingborgs lasarett har tillsammans med Ängelholms sjukhus fortsatt sina kompetensutvecklingsinsatser för undersköterskor. Denna insats motsvarar i stora delar Kliniskt basår för sjuksköterskor. Medel för detta har funnits från KOM-KR. KOM-KR är att

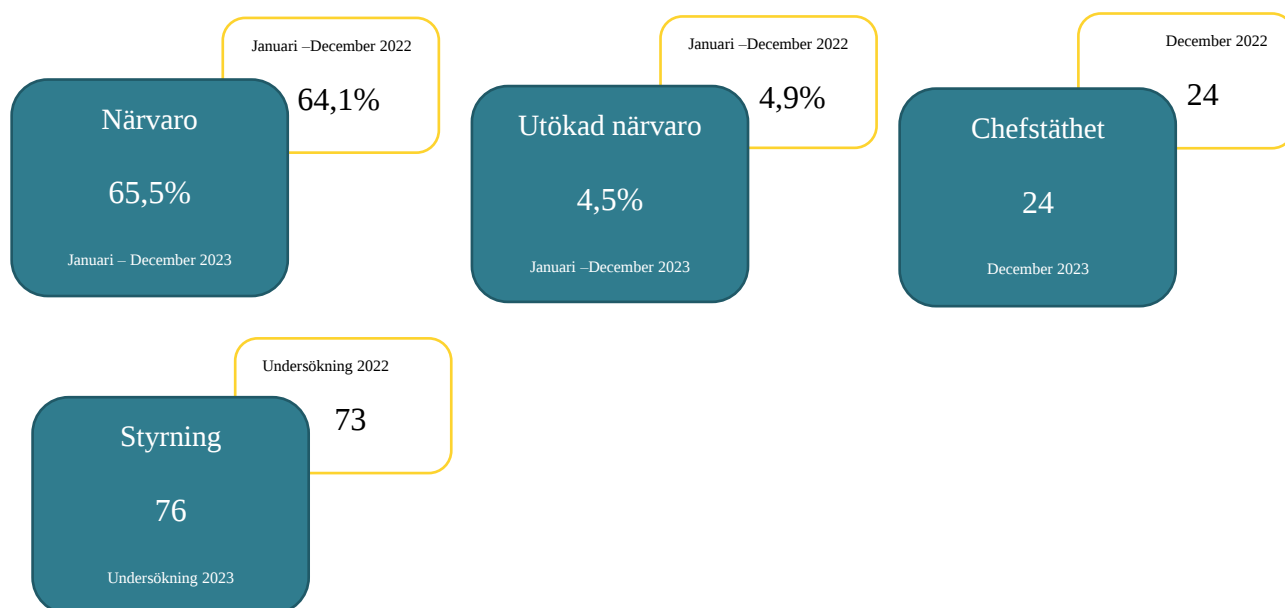
omställningsavtal som möjliggör att söka medel för kompetensutveckling, bland annat förebyggande insatser som möjliggör att ställa om våra medarbetare för att möta framtidens kompetensbehov. Utbildningsprogrammet skall vara värdeskapande för patienten. Deltagarna skall fördjupa sina kunskaper och förståelse i somatisk och psykiatrisk omvårdnad för att kunna hantera olika vårdsituationer, samt bidra i teamet med sin kompetens. Programmet är anpassat för både nyutbildade medarbetare och för medarbetare med erfarenhet.

Använd kompetensen rätt

Arbetet med rätt använd kompetens.

Upptagsmöte med projektgruppen har skett under december 2023. Inledningsvis kommer arbete ske tillsammans med Barnmottagningen, Hematologiavdelningen och Ledningsgruppen. Fokus kommer att vara följande: Gör vi rätt saker i rätt tid? Fokus på kloka kliniska beslut, "choosing wisely". Gör vi saker effektivt? Använder vi resurser och kompetenser på det mest effektiva sättet?

Samlad analys av de regiongemensamma KPI: er som är knutna till målområdet "Använd kompetensen rätt"

Närvaron har ökat med 1,4 procentenheter 2023 framför allt på grund av minskad sjukfrånvaro och vård av barn. Den utökade närvaron har minskat med 0,4 procentenheter jämfört med 2022 men precis som för närvaron ses inga stora skillnader mellan de senaste åren. Framför allt är det barnmorskor, sjuksköterskor och undersköterskor som står för den största delen av mer- och övertid. Det är också främst i dessa grupper som det mesta av arbetet kring arbetssätt och arbetsfördelning pågår. En faktor som hyrstopp kan säkert komma att påverka den utökade närvaron under de första månaderna av 2024.

Oberoende av inhyrning från bemanningsföretag

2023 har Helsingborgs lasarett en viss ökning av inhyrning av bemanningssjuksköterskor (13 procent) och en kraftig ökning av inhyrning av bemanningssläkare (105 procent) jämfört med 2022.

Från och med den 15 januari 2024 gäller totalt hyrstopp för sjuksköterskor. Inför det pågår en inventering av nuläge och hur det ser ut framåt inom de verksamheter där hyrsjuksköterskor använts under 2023.

5. Övergripande mål: Långsiktigt stark ekonomi

Resultatmål

Ekonomi

Sjukhuset har stora ekonomiska utmaningar för en ekonomi i balans och avslutar året med ett resultat på -556,6 Mkr. Trots större ekonomiska underskott så visar flera jämförelser att sjukhuset ligger bra till gällande tillgänglighet och kostnadseffektivitet. Under 2023 har det varit stort fokus på insatser för förbättrad tillgänglighet och olika typer av omställningsarbete. Produktionen ökar med 5,4 procent, tillgängligheten förbättras och kostnadsutvecklingen blev 7,8 procent men ändå bland de lägsta jämfört med andra vårdförvaltningar.

Akkumulerad kostnadsutveckling från föregående år samt fördyringar på omkostnadssidan och dyra personallösningar är huvudanledningar till underskottet.

Resultatet för året blev sämre jämfört med senaste prognosen i november med 16 Mkr och de största anledningarna är lägre intäkter från incitamentsmodellen operation i december samt justering av personalskulder.

Operationsverksamheten mätt i antal operationer och DRG⁶ har ökat jämfört med tidigare år med 6,2 procent och bidragit till bättre tillgänglighet, däremot har vi inte nått upp i budgeterade nivåer. Ökat antal operationer medför också ökade kostnader

Intäkterna visar på positiv avvikelse på 16 Mkr, detta trots underskott på vårdvalsenheterna Hud och Ögon. Diagnostik ökar sina intäkter med 16,2 % och 22 Mkr över budget, patientavgifterna ökar med 11 procent vilket är 7,2 Mkr över budget, kopplat till ökad produktion bättre tillgänglighet.

Kostnadsavvikelsen mot budget blev – 572,7 Mkr och kostnadsutvecklingen 7,8 procent, (exkluderat för kostnaden för operationsroboten som finansierats med medel från Gorthonstiftelsen).

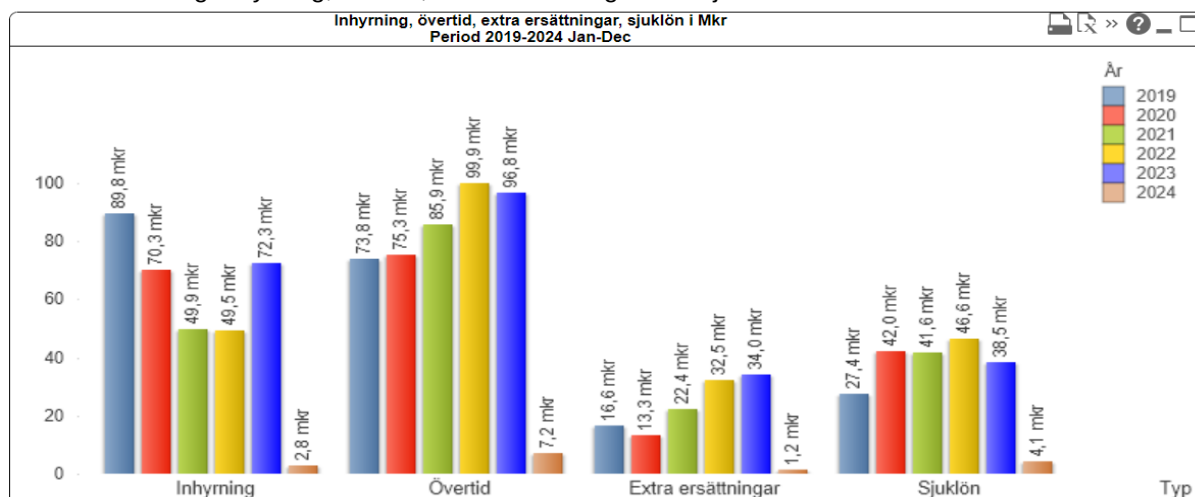
Personalkostnadernas avvikelse mot budget (inklusive inhyrd personal) blev – 302,4 Mkr och personalkostnadsutvecklingen 6,3 procent, exklusive inhyrning 5,9 procent.

Dyra personallösningar som övertid och extra ersättningar är fortsatt höga, inhyrningen (framför allt läkarinhyrningen) är på höga nivåer. Lönerevisionen blir högre än budgeterat och betydligt högre än förra årets översyn och därmed ökade kostnader. Inhyrningen ökade totalt med 45,1 procent (sjuksköterskor 11,6 procent och läkarnas inhyrning ökade med 92,4 procent), i relation till personalkostnader blev inhyrningen 2,9 procent och övertiden 3,9 procent. Stora delar av sjuksköterskeinhyrningen avser helg, kvällar och natt, därmed blev det inte så stora effekter av inhyrningsstoppet för dagtid från 1 oktober -23, däremot är rekryteringsläget för sjuksköterskor gynnsammare och inhyrningsstoppet förväntas ge

⁶ Diagnos relaterade grupper -system för klassificering av vårdkontakter inom öppen- och slutenvård.

positiva verksamhets- och ekonomieffekter under 2024. På läkarsidan pågår en del rekryteringar som förväntas realiseras under första halvåret 2024 och därmed lägre läkarinhyrning, bristen finns främst inom specialiserad medicin (lung- njur- reuma och endokrinologi) samt anestesi.

Bild 8. Utveckling Inhyrning, övertid, extra ersättningar och sjuklön 2019–2023

Omkostnaderna ökade med 10,1 procent, större avvikelser mot budget finns avseende sjukvårds- och operationsmaterial samt insulinpumpar och tekniska hjälpmedel. Kostnadsökningstakten har varit hög de senaste åren avseende insulinpumpar, pumparna har utvecklats med bättre teknik och är dyrare, totalt har den kostnaden ökat sedan 2015 med 30 Mkr. Antalet operationer har ökat med 6,2 procent jämfört med 2022, vilket är en förklaring till ökade materialkostnader. Robotverksamheten har även genererat ökade kostnader för sjukvårdsmateriel. Dock minskar antalet vård dagar betydligt inom vissa robotassisterande operationer vilket frigör vårdplatser, vägs även patientnytta och samhällsvinster in så är det fördelar även ur ett hälsoekonomiskt perspektiv.

Kostnaderna från Region Skåne interna förvaltningar har ökat med 8 procent vilket påverkar negativt den totala kostnadsutvecklingen och underskottet, störst är ökningen från Regionfastigheter med även MT-IT förvaltningen och Regionservice.

Läkemedelskostnaderna ökar med 9,9 procent totalt och avviker mot budget med drygt 28 Mkr, inom rekvisitionsläkemedel är avvikelsen mot budget 42 mkr och motsvarar en kostnadsökning på 20 procent jämfört med 2022. Störst är ökningarna inom infektion-, gastro- och främst hematologiverksamheten där ökningen är 84 procent eller 17 Mkr. En del kostnadsökning beror på ökad produktion men vissa läkemedel sticker ut såsom kostnaden för läkemedlet Darzalex som rekommenderas numera som primärbehandling vid myelom (cancersjukdom som uppstår i benmärgen) enligt nationellt vårdprogram och ges i kombination med andra läkemedel.

Bild 9. Kostnadsökningar i Mkr och procent per kostnadsgrupp

Bruttokostnader	Utfall ack 2022	Utfall ack 2023	<> Mkr	<>%
Personalkostnad	-2 313,6	-2 449,3	-135,7	5,9%
Omkostnader	-476,9	-530,1	-53,2	11,2%
Läkemedel	-387,4	-425,8	-38,4	9,9%
Serviceverksamhet	-365,7	-390,4	-24,7	6,8%
Hyrer	-189,6	-214,8	-25,3	13,3%
Lab_Rtg	-175,5	-184,3	-8,8	5,0%
Inhyrd personal	-52,1	-77,0	-24,9	47,8%
Kapitaltjänstkostn	-65,9	-67,7	-1,8	2,8%
Totalt	-4 026,7	-4 339,4	-312,8	7,8%

Åtgärder för en ekonomi i balans

Handlingsplanen omfattar områden som ökade intäkter inom vårdval, diagnostik och tillgänglighet, lägre övertid, extra ersättningar och sjuklönekostnader, fortsatt minskade kostnader för inhyrning, lägre läkemedelskostnader, ökat samarbete med kommun och primärvård samt lägre omkostnader. Genom förbättrad tillgänglighet kan vi minska behovet av samordning och därmed sänka kostnaderna.

Effekterna har hittills inte varit så stora men positiva signaler i form av fler rekryteringar av sjuksköterskor och läkare, minskade övertidskostnaderna de sista månaderna på året, extra ersättningar som ska minimeras samt sjuklönekostnaderna som minskar och att effekter inom läkemedelskostnadsminskningar realiseras samt intäktsökning inom diagnostikverksamheten pekar på en lägre kostnadsutveckling under kommande månader. Större effekter av inhyrningsstoppet och handlingsplanen förväntas i början på nästa år.

Omkostnaderna ökar kopplat till ökad produktion och förbättrad tillgänglighet inom framför allt operationsverksamheten, samordningen är en del i den kostnadsökningen.

Samarbetet med kommuner med att förbättra omhändertagande av färdigbehandlade patienter utvecklas löpande och det är färre färdigbehandlade patienter som väntar länge på kommunal omhändertagande.

Med Primärvården pågår ständigt samarbete om patienter som kommer till Akuten och som ska omhändertas inom Primärvården.

Resultat

Resultaträkning motpart bifogas inkluderas samt resultat för vårdval motpart 1-4.

Bild 10. Resultaträkning motpart 1-3

Resultatrapport (mkr) <i>negativa avvikelser har minustecken</i>							
Resultaträkning motpart 1-3 (mkr)	Utfall 2301-12	Budget 2301-12	Diff 2301-12 Utf-Bud #	Diff 2301-12 Utf-Bud %	Prognos 2301-12	Budget 2301-12	Diff 2301-12 Bud-Prog #
Regionbidrag	2 327,5	2 327,5	-0,0	-0,0%	2 327,5	2 327,5	-0,0
Patientavgifter	55,2	48,1	7,2	14,9%	54,6	48,1	6,5
Försäljning av verksamhet, varor och tjänster	664,6	661,6	3,0	0,4%	656,6	661,6	-5,0
Övriga intäkter och bidrag inkl statsbidrag	755,3	729,5	25,8	3,5%	733,5	729,5	4,0
Verksamhetens intäkter	3 802,7	3 766,7	35,9	1,0%	3 772,2	3 766,7	5,5
Personalkostnader	-2 452,5	-2 184,8	-267,7	12,3%	-2 428,8	-2 184,8	-244,0
Kostnader för inhyrd personal	-77,0	-42,4	-34,7	81,8%	-71,4	-42,4	-29,0
Köp av verksamhet, material och tjänster	-713,5	-560,0	-153,5	27,4%	-698,0	-560,0	-138,0
Läkemedel	-425,8	-397,4	-28,4	7,1%	-419,4	-397,4	-22,0
Övriga kostnader och bidrag	-622,9	-511,1	-111,9	21,9%	-606,6	-511,1	-95,5
Verksamhetens kostnader	-4 291,7	-3 695,6	-596,1	16,1%	-4 224,1	-3 695,6	-528,5
Kapitalkostnad	-67,6	-71,2	3,5	-5,0%	-68,2	-71,2	3,0
Resultat	-556,6	0,0	-556,6		-520,0	0,0	-520,0

Bild 11. Resultaträkning vårdval, motpart 1-4

Resultaträkning Vårdval	Utfall Hud Mkr	Utfall Ögon Mkr	Totalt Vårdval Mkr
Regionbidrag	1,0	0,0	1,0
Patientavgifter	1,7	4,0	5,7
Försäljning av verksamhet, varor och tjänster	27,4	30,6	58,0
Övriga intäkter och bidrag inkl statsbidrag	1,3	0,5	1,8
Verksamhetens intäkter	31,4	35,1	66,5
Personalkostnader	-23,7	-37,8	-61,5
Kostnader för inhyrd personal	0,0	-1,9	-1,9
Köp av verksamhet, material och tjänster	-7,6	-5,5	-13,1
Läkemedel	-0,2	-0,5	-0,7
Övriga kostnader och bidrag	-7,9	-12,9	-20,9
Verksamhetens kostnader	-39,4	-58,7	-98,1
Kapitalkostnad	-2,0	-2,2	-4,2
Kapitalkostnad	-2,0	-2,2	-4,2
Totalt	-10,0	-25,8	-35,7

Investeringar

Byggnadsinvesteringar/externa förhyrningar

På grund av byggnadstekniska svårigheter slutfördes inte den planerade större ny- och ombyggnationen som startade 2014 för sjukhusområdet i Helsingborg. Ett helt nytt sjukhusområde i Helsingborg planeras. Området Östra Ramlösa i Helsingborg är det framtida nya sjukhusområdet.

Fram till att ett nytt sjukhus är uppfört i Helsingborg ska det övergripande byggprojekt Befintligt sjukhus Helsingborg (BSH) genomföra ombyggnationer och passningar av lokaler. För Helsingborgs lasarett omfattar byggprojektet två prioriterade delprojekt. Nya lokaler för infektionssjukvård och ny akutmottagning barn- och ungdom. Ombyggnationerna kommer att utföras mellan 2024 – 2026.

Lokal Pott för bygginvesteringar

Helsingborgslasarettets lokala byggpott för 2023 uppgår till 20 Mkr. För att lasarettet ska

fungera i 10 – 13 år framåt har Regionen tilldelat Helsingborgs lasarett en utökad lokal byggpott. Prioriteringar under 2023 varit renovering av ÖNH och KAVA avdelningen som numera är samlokaliserade. Ombyggnad av Olympiahuset för att förtäta administrationen, beräknas vara klart i mars 2024. Förstudie för en eventuell personalmatsal/lounge. Utbyte av autoklaver som inneburit evakueringar samt en större förstudie för att förbättra lokalerna på Röntgen samt ett antal mindre förstudier.

Regional finansierade utrustningsinvesteringar

Upphandlingen av övervakningsutrustning drog ut på tiden men nu finns det en upphandlad leverantör Philips. Efter genomgång av befintlig utrustning med ett utbyte 1:1 blev det en ny medelstillsättning på betydligt högre summa. För Helsingborgs lasarett blev tillsättningen 35Mkr. Utbytet kommer att ske succesivt med start 2025. Tillsättningsbeslut har också kommit avseende ny datatomografi 13,6 Mkr, angiolog 17 Mkr, läkemedelsautomat 2,4 Mkr samt Magnetröntgenutrustning till Ängelholm. Helsingborgs lasarett har genom ett stort anslag från Stig och Ragna Gorthons stiftelse köpt in en ny operationsrobot.

Lokal Pott för utrustningsinvesteringar

Helsingborgs lasarets lokala utrustningspott uppgår 2023 till 35 Mkr. Under året har investeringsäskanden beviljats om 35 Mkr. Eftersom det är så lång eftersläpning från beslut i investeringsråd till faktisk leverans har även medel från lokal utrustningspott 2024 beviljats med 26 Mkr.

De stora investeringarna på 2023 års lokala pott är utbyte av ultraljud Klin fys 7,5 Mkr, skelettlab Landskrona 1,4 Mkr, Telepack 2 Mkr, Videolaryngostoboskop 1,4 Mkr och utbyte ultraljud för gynekologi 2 Mkr.

Produktion

Öppenvårdsverksamheten och antalet operationer ökar i jämförelse med föregående år. Vårdplatssituationen och tillgång till personalresurser har fortsatt varit ansträngd. Under sommarmånaderna har avdelningar samlokaliserats för att klara bemanningen. Ökat antal vårdplatser under hösten när Njur/KUA öppnade fler vårdplatser men även hjärtavdelningen senare på året. Det har varit ett högre antal inläggande patienter på Akutmottagningen dagligen jämfört med 2022.

Öppenvård

Det totala antalet besök i öppenvården (exkl. vaccinationer) ökar med 5 procent i relation till föregående år. Antalet läkarbesök ökar med 5 procent och övriga besök med 6 procent. Antalet läkarbesök inom Hundenheten ökar. De tillämpar en ny modell för att kunna ta emot fler patienter när det gäller enklare ingrepp som tex födelsemärken/hudtumörer som kallas "snabbmottagningar". Det innebär att patienten inte är bokad till någon specifik läkare utan man går efter en patientlista och hjälps åt i läkargruppen att beta av listan. Detta har inneburit att man inte behöver samordna i lika stor utsträckning. Mottagningen i Ängelholm inväntar renovering och drivs temporärt från Helsingborg.

Inom Obstetrik och gyn minskar antalet förlossningar något men generellt är det ca 9 förlossningar per dygn, totalt per år ca 3400. Tack vare extrasatsningar för att förbättra tillgängligheten på gynmottagningen har antalet läkarbesök ökat i jämförelse med föregående år.

Ögonmottagningen ökar sin produktion kraftigt med 11 procent. Anledningen är bättre bemanning på läkarsidan.

Öronmottagningarna ökar sin produktion med 11 procent i jämförelse med föregående år. Extramottagningar på ÖNH-mott under året för ökad tillgänglighet. Fler CPAP utprovningar/besök både i Helsingborg och i Ängelholm, tillgängligheten för CPAP har gått från 1,5 års väntetid till 3 månader i Ängelholm och 5 månader i Helsingborg.

På medicinmottagningarna ligger produktionen på ungefär samma nivå som föregående år. Dialysmottagningen har problem med bemanningen och har tvingats stänga ner sin kvällsmottagning. Antalet läkarbesök på medicinmottagningarna har minskat med 4 procent på grund av läkarbrist på flera av specialiteterna inom medicin.

Kirurgmottagningarna ökar sin produktion med 11 procent. Ett aktivt arbete med produktionsplanering ger nu goda resultat.

Urologimottagningarna i Ängelholm och Helsingborg ökar produktionen i relation till föregående år. Främst ökar produktion i Ängelholm mycket tack vare god produktionsplanering även här.

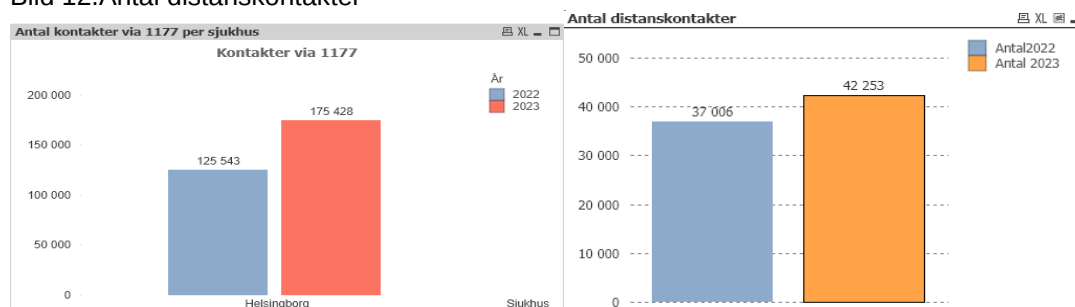
Barn och ungdomsmottagningarna ökar sin produktion i jämförelse med föregående år totalt 6 procent. Störst är ökningen av besök till Barn och ungdomsmottagningen i Landskrona beroende på bättre läkarbemanning.

Ortopedmottagningen ökar sin totala produktion i relation till föregående år. Satsningar görs för att öka tillgängligheten till besök inom 90 dagar.

Distanskontakter

Antalet distanskontakter ökar kraftigt, 14 procent i relation till föregående år. Kontakter via 1177 ökar fortsatt. Det börjar bli ett naturligt sätt för invånarna att kommunicera med vården. Många mottagningar/avdelningar har helt gått över till Kontakter via 1177 i kontakten med patienten.

Bild 12. Antal distanskontakter

Slutenvård

Vakanser inom sjuksköterskegruppen försvårar möjligheter att bemanna tillräckligt många vårdplatser för att möta behovet vilket föranleder att antalet överbeläggningar ökar.

Totala antalet vårdtillfällen ligger 5 procent högre än föregående år. Medelvårdtiden på 4,0 dagar är något lägre än föregående år som då låg på 4,1 dagar.

Operationer

Antalet operationer ökar inom både öppen och slutenvård jämfört med samma period föregående år. Öppenvård ökar med 7 procent och slutenvård med 4 procent.

Uppföljning incitamentsmodell operationer

Det har varit ett aktivt arbete hela året kring incitamentsmodellen. Antalet operationer har ökat med ca 6 procent i relation till basåret. Fram tills november månad var produktion på en hög nivå och det såg ut att bli en positiv avvikelse även mot budgeterad nivå. December månad präglades av ett stort antal strukna/inställda operationer främst på operation i Ängelholm på grund av sjuk personal, anestesiläkarbrist och akut sjuka patienter.

Inledningsvis hade medicinska sekreterare problem att hinna med och det blev tidvis en lång eftersläpning i registreringen av operationer i PASIS (vårdproduktionssystem). Lösningen blev en satsning på extraresurs sekreterare som bidragit till att registreringen nu är i fas.

Nyckeltal produktion

Bruttokostnad i relation till samma period i fjol har ökat. Inflation, höga uppräkningsfrån serviceförvaltningar, lönerrevisioner är några faktorer till att bruttokostnad per unik patient och mixpoäng har ökat, vilket inte står i paritet till utvecklingen av produktionen.

Samtidigt har sjukhuset arbetat aktivt med att poliklinisera alltmer verksamhet där operationer numera görs inom öppenvård i stället för slutenvård, vilket genererar en minskning av mixpoäng. Likaså avseende ökat antal distanskontakter, kontakter via 1177 och konsultationer som blir allt vanligare och ersätter fysiska besök.

Under 2022 utfördes covidvaccinationer som gör att antalet unika patienter är missvisande i relation till 2023, nyckeltalet bruttokostnad per patient blir därför fel. En hög kostnadsutveckling är dock ett faktum, där översyn görs inom alla verksamheter och handlingsplaner tas fram.

Mixpoäng per använda timmar ökar i relation till föregående år. Aktivt arbete med produktionsplanering och effektivt arbete med vårdplatser har lett till att antalet mixpoäng totalt sett ökat mer än vad antalet arbetade timmar.

Framsynt miljöarbete

Fokusområde 1 – Resurseffektiv och cirkulär ekonomi

Verksamheter inom Helsingborgs lasarett hade som mål att minska matsvinn från patientmåltider genom optimering av beställningen. Vision med detta mål var att verksamheterna inte beställde måltider över den volymen som behövdes. Målen för beställningskvoter uppnåddes inte under 2023.

Åtgärdsplaner har tagits fram för nå målet:

- bryta ned statistik om beställning och matsvinn till enhetsnivå och att återkoppla till respektive enhet
- förbättra underlag för beställningar till Regionsservice med bättre information om planerad beläggning inom avdelningarna.

Fokusområde – Frisk och hälsosam miljö

Under år 2023 arbetade verksamheter inom Helsingborgs lasarett med tre delmål:

1. Minska antalet kemiska produkter i förvaltningens utbyteslista.
Det fanns fyra produkter, som skulle kunna bytas ut i förvaltningens utbyteslista. Målet var att byta ut hälften av produkterna och en produkt kunde bytas ut.
2. Utbildning riskbedömning, hantering av kemiska produkter, för enhetschefer.
Målet var att öka enhetscheferns kunskap vad gäller säker hantering av kemiska produkter på arbetsplatsen. Målet var att samtliga enhetschefer, vars enhet hanterar kemiska produkter, skulle genomgå utbildningen. Resultatet var att 98 procent deltog i utbildningen.
3. Riskbedömning av kemiska produkter i KLARA systemet.
Målet var att genomföra riskbedömningen för samtliga kemiska produkter som har en eller flera faropiktogram⁷. Målet var att riskbedömningen skulle genomföras för 133 produkter, under år 2023. Resultatet var att 100 produkter kunde riskbedömas. Verksamheterna har visat stort engagemang och starkt vilja för arbetet med detta mål och säkerställa en bra arbetsmiljö med att minimera miljöpåverkan.

Robusta och säkra verksamheter

Krisberedskapsförmåga

Helsingborgs lasarett har utifrån den regionala kris- och katastrofmedicinska handlingsplanen arbetat för att uppfylla de åtaganden som presenteras i katastrofmedicinska överenskommelsen mellan SBHM (Säkerhet, beredskap, hållbarhet och miljö) och förvaltningen.

En utsedd kris- och katastrofmedicinsk ledningsgrupp (KLG) finns väletablerad vid beredskapshöjning. Helsingborgs lasarett har haft ett flertal beredskapshöjningar under 2023 där vid ett tillfälle medförde att KLG (Katastrofledningsgruppen) var fullt aktiv.

Ett större omtag gällande samarbete med krisombud har tagits. Informationsmöten har hållits med ombuden och deras enhetschefer. Syftet är att öka medvetenhet och beredskapen för att hantera olika händelser som påverkar lasarettets vårdenheter.

Arbete med att utveckla täckningen av Rakel (RadioKommunikation för Effektiv Ledning) har påbörjats inför utökning av användandet som reservsystem vid stora kommunikationsproblem.

Krisberedskap och risk- och sårbarhetsanalys

Arbete med att säkra för påverkan på Helsingborgs lasarett, både gällande yttre och inre driftstörningar och som kan innebära stor risk för verksamheten, arbetas med kontinuerligt. Framtagande av handlingsplaner för olika driftstörningar på avdelningsnivå har påbörjats under 2023. Regionala handlingsplaner kommer också ge god riktning på förvaltningsnivå. Arbetet görs ihop med krisombud och följer de områden som SBHM har identifierat som gör vården extra sårbar vid störning eller avbrott. Dessa handlingsplaner ligger i grund till avdelningarnas/enheternas egen krisplan. Det prekära personalläget (brist) i hela regionen inverkar på arbetet och det framskrider saktare än initialt planerat. Arbetet kommer att fortsätta under hela 2024.

⁷ Farosymbol som betyder att produkten kan vara skadlig om man får den på huden, råkar svälja eller andas in produkten.

Ledningssystem för säkerhetsarbetet

Ledningssystemet för säkerhet är under ständig utveckling och anpassas kontinuerligt utifrån de risker som syns i det uppföljande arbetet. Under året beslutades det om ökade satsningar på preventiva säkerhetsåtgärder som ett resultat av den "Effektiv samordning för trygghet (EST)"-undersökning som gjordes år 2022. Bland annat mer säkerhetsutbildning till personalen, vilket redan är påbörjat och andra delar är planerade för nästkommande år. Samtidigt har omfattningen på lasarettets bevakningsorganisation behovsanpassats och antalet preventiva arbetsuppgifter för dessa ökat. Under året inträffade det en mindre brand på MAVA och lärdomarna utifrån utvärderingen av denna har börjats implementeras i organisationens brandskyddsorganisation. Räddningstjänsten har under året gjort en tillsyn av brandskyddet på sjukhuset, där ett antal brister upptäcktes och har hanterats av Enhet fastighet säkerhet miljö och beredskap eller någon av stödförvaltningarna.

Beredskap för hot- och våldssituationer

De regionala riktlinjerna för hantering av hot- och våldssituationer kommuniceras som en integrerad del i det strategiska och taktiska säkerhetsarbetet vid regelbundna möten inom säkerhetsnätverket samt vid specifika tillfällen för utbildning och föreläsningar. Säkerhetsarbetet är ständigt levande och anpassas utifrån lokala händelser och trender i samhället eller lokalt i syfte att alltid ha en tillräckligt god beredskap att hantera alla typer av oönskade händelser avseende hot och våld. En uppåtgående trend år 2023 var att antalet hotfulla kontakter till vården från patienter och besökare via telefon eller 1177 ökade i antal. Enhet fastighet säkerhet miljö och beredskap tog därför fram utbildningen "Arga, otrevliga, hotfulla patienter i telefon, via 1177 eller vid fysiska besök" och hann genomföra denna för cirka 20 procent av förvaltningens medarbetare.

Under 2023 har Säkerhetsfunktionen arbetat fram ett koncept för Pågående Dödligt Våld (PDV). Säkerhetsfunktionen har kopplat, som en förlängning, denna till den tidigare Hot och Våldsutbildningen. Utbildning har under hösten 2023 genomförts på några verksamheter med gott resultat. Flera enheter har hört av sig och vill boka utbildningar inom området inför 2024. Säkerhetsfunktionen har även tagit fram ett kortfattat utbildningsmaterial som kan användas av enheterna på arbetsplats träffar.

Informationssäkerhet

Vad gäller informationssäkerhetsutvecklingen på individnivå är genomförandet av utbildningen *Säker informationshantering* ett mått vi kan följa upp. Under 2023 anmälde sig ca 15 procent av personalen till denna utbildning som dock är giltigt i två år. Dock anses detta för lågt och insatser planeras för att öka upp detta procentantal under 2024. Under året har ett antal konsekvensanalyser genomförts inom informationssäkerhet:

Aktiviteter under 2023:

- Utöver de loggkontroller som är lagstadgade genomförs även ett antal loggkontroller vid forcering av spärr/nödöppning samt loggkontroller riktade mot patienter med skyddade personuppgifter.
- Informationssäkerhetssamordnaren har utöver deltagande i de regionsövergripande riskanalyserna deltagit vid lokala riskanalyser.
- Utbildningsaktiviteter har genomförts, bland annat har 256 medarbetare individuellt genomfört utbildningen *Säker informationshantering*. Utbildningen har också genomförts i grupp i samband med APT. Uppskattningen är att ca 1000 personer totalt har genomfört utbildningen de senaste två åren.
Allt fler enheter säkerställer att digital information förvaras på ett säkert sätt. Sammantaget har kunskapen och medvetenheten ökat inom området informationssäkerhet.

- Granskning av hälso- och sjukvårdspersonalens journalföring
Resultat för Helsingborgs lasarett och Ängelholms sjukhus, 2022 inom parentes:
214 (420) loggkontroller genomfördes varav 0 (6) var misstanke om intrång.
53 (67) procent av verksamheterna redovisade genomförda loggkontroller.

Hög driftssäkerhet fastigheter

Under året har egenkontroller för tekniska utrymmen utförts enligt planering samt regelbunden övervakning av styrlarmsdator pågått. Ökat samarbete med fastighetsförvaltaren har dessutom bidragit till ytterligare ökade förbättringsåterfärder som planeras in under 2024.

Fastigheter

Regionstyrelsen har beslutat att satsa 763 miljoner kronor i bygginvesteringar och 82 miljoner kronor i utrustningsinvesteringar på befintligt sjukhus i Helsingborg under åren 2023—2026 för att säkerställa sjukhusets funktioner, drift och för att uppfylla lagar och regler – fram till dess att ett helt nytt sjukhus står klart.

För ett flertal verksamheter i icke ombyggda/renoverade lokaler ska kunna bedriva en patientsäker vård i god arbetsmiljö finns ett stort behov av bland annat ytskiktsrenovering, byte av flertal kök, belysning samt kallelsesystem som fortsätter under 2024.

Nya Sjukhuset Helsingborg

Detaljplanen för Nya sjukhuset Östra Ramlösa var ute på samråd 11 februari till och med 20 mars 2023. Genom planförslaget blir det möjligt att bygga ett nytt akutsjukhus med tillhörande infrastruktur, grönstruktur och platsbildning i samklang med den befintliga staden och den nya framväxande stadsdelen Östra Ramlösa.

Regionfastigheter har tagit fram ett konceptprogram som ett underlag till detaljplanen.

Robusta IT-system

Under många års tid har lasarettet byggt ut MVL-nätet (Avbrottsfri kraft som är batteriförsörjd med UPS (Uninterruptable Power Source)) på sjukhuset enligt prioritering som har kartlagts gällande samhällsviktig verksamhet och kritiska beroende. Mot verksamheterna arbetas det med kontinuitetshantering (ingår i krisplan) tillsammans med motparter inom andra förvaltningar såsom Region Fastigheter. Reservrutin vid IT-haveri finns och skall kopplas ihop med kontinuitetshanteringen.

Arbete med säkra IT-system har fortgått med att säkra upp Region Skånes drift samt säkra upp gentemot attacker utifrån på grund av det ökade säkerhetsläget i världen.

Förmåga att hantera samhällsstörningar

Möjligheten för verksamheten att utbilda och öva relevant personal som berörs av kris- och katastrofmedicinsk beredskap har fortsatt varit påverkat under året beroende på vårdplatssituationen och personalbrist.

- Katastrofledningsgruppen har fått uppdatering i stabsmetodik samt en övningsdag med scenarioträning.
- En basal utbildning inom kris och beredskap ges till alla nyanställda på introduktionsdagar.
- Ledningssjuksköterskor har fått merutbildning inom deras roll vid beredskap och hur hela lasarettet påverkas vid en särskild händelse.

- En person har genomgått MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap) Stabschefskurs. Planering för 2024 att fler i förvaltningen ska få stabschefsutbildning.
- Alla ombud har fått en uppfräschning inom kris- och katastrofmedicin, kontinuitet samt civilt försvar.
- Planering inför övning 2024 på IVA påbörjades vid årets sista kvartal.
- Nya instruktörer inom Rakel och CBRNE kemiska (chemical), biologiska, radiologiska, nukleära och explosiva ämnen) har utbildats.

Robusta upphandlingar

Arbetet inom kontinuitet sker fortlöpande och baseras på samhällsviktig verksamhet och den prioritering av akutsjukvård som finns inom regionen.

- Ett beredskapslager som regionen (MSB) har bekostat är klar men skall implementeras under 2024. Varor som skall lagerföras är utifrån intensivvårdsbehov.
- Ett läkemedelslager som regionen (MSB) har bekostat är under utveckling. Läkemedel som skall lagerföras är utifrån intensivvårdsbehov och kommer senare att kompletteras utifrån behovet av vård som inte kan anstå.
- En handlingsplan/kontinuitetsplan för Sterilverksamheten har plockats fram. Detta efter att verksamheten påkallade behov p g a problematiska autoklaver och leveranssäkerhet.

I övrigt har samverkan med yttre leverantörer som exempelvis OneMed och ApoEx varit stundom bristfällig då varor och läkemedel har fortsatt att restnoterats efter pandemin. Samarbetet med andra sjukvårdsförvaltningar samt leverantörer till exempel Medicinsk Service, Unilabs mm har i stort sett fungerat bra.